

DOCUMENT RESUME

ED 446 448

FL 026 463

AUTHOR Boruszczyk, Bohdan, Comp.; Jaremko, Helen, Comp.
TITLE Konflikty: uchniv'skii zoshyt = Conflict: Student Activity Book. Collage: A Ukrainian Language Development Series.
INSTITUTION Alberta Learning, Edmonton. Curriculum Standards Branch.
ISBN ISBN-0-7785-0574-X; ISBN-0-7785-0575-8
PUB DATE 2000-00-00
NOTE 97p.; Series sponsored by Alberta Learning, Language Services Branch. Financial Support for College 1 level by Ukrainian Language Education Centre, Canadian Institute of Ukrainian Studies, University of Alberta, and the Ukrainian Professional and Business Club of Edmonton.
AVAILABLE FROM Alberta Learning, Curriculum Standards Branch, 11160 Jasper Avenue, Edmonton, AB Canada T5K 0L2.
PUB TYPE Guides - Classroom - Learner (051) -- Guides - Classroom - Teacher (052)
LANGUAGE Ukrainian
EDRS PRICE MF01/PC04 Plus Postage.
DESCRIPTORS Cultural Education; Foreign Countries; Heritage Education; Instructional Materials; Learning Activities; Pattern Drills (Language); Reading Materials; *Second Language Instruction; *Second Language Learning; *Ukrainian; Uncommonly Taught Languages; Vocabulary Skills; Workbooks; *Writing Exercises; Writing Instruction; Writing Skills

ABSTRACT

One of four intermediate-level student activity books in a series, this book offers a selection of exercises, word-games, puzzles, cartoons, sentence-completion and vocabulary-building activities in modern Ukrainian. It is intended for both heritage language and second language learners. There is a brief word list in the back of each book. "Conflict: Answer Key to Student Activity Book" is appended. (CNP)

КОНФЛІКТИ

УЧНІВСЬКИЙ ЗОШИТ

ED 446 448

Conflict
Student Activity Book

Програма навчання
Української мови

A Ukrainian Language
Development Series

PERMISSION TO REPRODUCE AND
DISSEMINATE THIS MATERIAL HAS
BEEN GRANTED BY

Christina Andrews

TO THE EDUCATIONAL RESOURCES
INFORMATION CENTER (ERIC)

1

U.S. DEPARTMENT OF EDUCATION
Office of Educational Research and Improvement
EDUCATIONAL RESOURCES INFORMATION
CENTER (ERIC)

This document has been reproduced as
received from the person or organization
originating it.

Minor changes have been made to
improve reproduction quality.

• Points of view or opinions stated in this
document do not necessarily represent
official OERI position or policy.

Україна

БОГДАН БОРУЩАК
ГАЛІНА ЯРЕМКО

76463

КОНФЛІКТИ

УЧНІВСЬКИЙ ЗОШИТ

Conflict

Student Activity Book

Програма навчання
української мови

A Ukrainian Language
Development Series

Уклали
БОГДАН БОРУЩАК
ГАЛИНА ЯРЕМКО

Освіта Альберти
Відділ програмних стандартів
Едмонтон, Канада

©2000 the Crown in Right of Alberta, as represented
by the Minister of Learning, Alberta Learning,
11160 Jasper Avenue, Edmonton, Alberta, Canada T5K 0L2

Every reasonable effort has been made to trace ownership of copyright materials. Information enabling the publisher to rectify any reference or credit in future printings will be welcomed.

All rights reserved.

Видавництво складає щирю подяку таким особам та установам за дозвіл на адаптацію й перевидання творів у цьому учнівському зошиті: видавництву «Пласт» за твір «Виховання» («Юнак. Журнал пластового юнацтва». Торонто: Пласт, 1978, ч. 2, с. 8); Державному агентству України з авторських і суміжних прав за твір Езопа «Батько та доньки» (*Езопові байки*. Редактор І. Ф. Сидоренко. Київ: Веселка, 1972, с. 122-123).

Видавництво намагалося відшукати власників авторських прав кожного твору в цьому учнівському зошиті й буде вдячне за інформації, зауваження та поправки, які просить надсилати на подану нижче адресу.

The primary intended audience for this publication is: Головними користувачами цього видання будуть:

Administrators	
Counsellors	
General Audience	
Parent School Councils	
Parents	
Students	√
Teachers	

Адміністратори	
Радники	
Загальна публіка	
Шкільні батьківські ради	
Батьки	
Учні	√
Учителі	

Pilot edition published 1994.
Printed in Canada.

Alberta Learning
Curriculum Standards Branch
11160 Jasper Avenue
Edmonton, AB Canada T5K 0L2
Phone: (780) 427-2984; Fax: (780) 422-3745
Internet: <http://ednet.edc.gov.ab.ca>

Alberta Learning Cataloguing in Publication Data

Alberta. Alberta Learning. Curriculum Standards Branch.
Konflikty : uchniv's'kyi zoshyt = Conflict : student
activity book.

ISBN 0-7785-0574-X
Compiled by Bohdan Boruszczak and Helen Jaremko.

1. Ukrainian language – Study and teaching – Alberta. 2. Language and languages – Study and teaching – Alberta – Bilingual method. I. Title.
II. Conflict: student activity book. III. Series: Collage: a
Ukrainian language development series.

PG3811.A333 2000 491.79

Видання випущено на замовлення

Відділу мовних програм при Міністерстві освіти Альберти.

*Публікація матеріалів для 7-ї класи,
як частини Програми навчання української мови «Коляж»,
була здійснена за фінансовою допомогою*

**Методичного кабінету української мови
при Канадському інституті українських студій,
Альбертський університет,**

i

Клубу українських професіоналів і підприємців Едмонтону.

*The development of the Collage Ukrainian Language Development Series was
sponsored by the*

Language Services Branch of Alberta Learning.

*The publication of the Collage 1 level of the
Collage Ukrainian Language Development Series
was made possible by the financial support of the*

**Ukrainian Language Education Centre,
Canadian Institute of Ukrainian Studies,
University of Alberta,**

and the

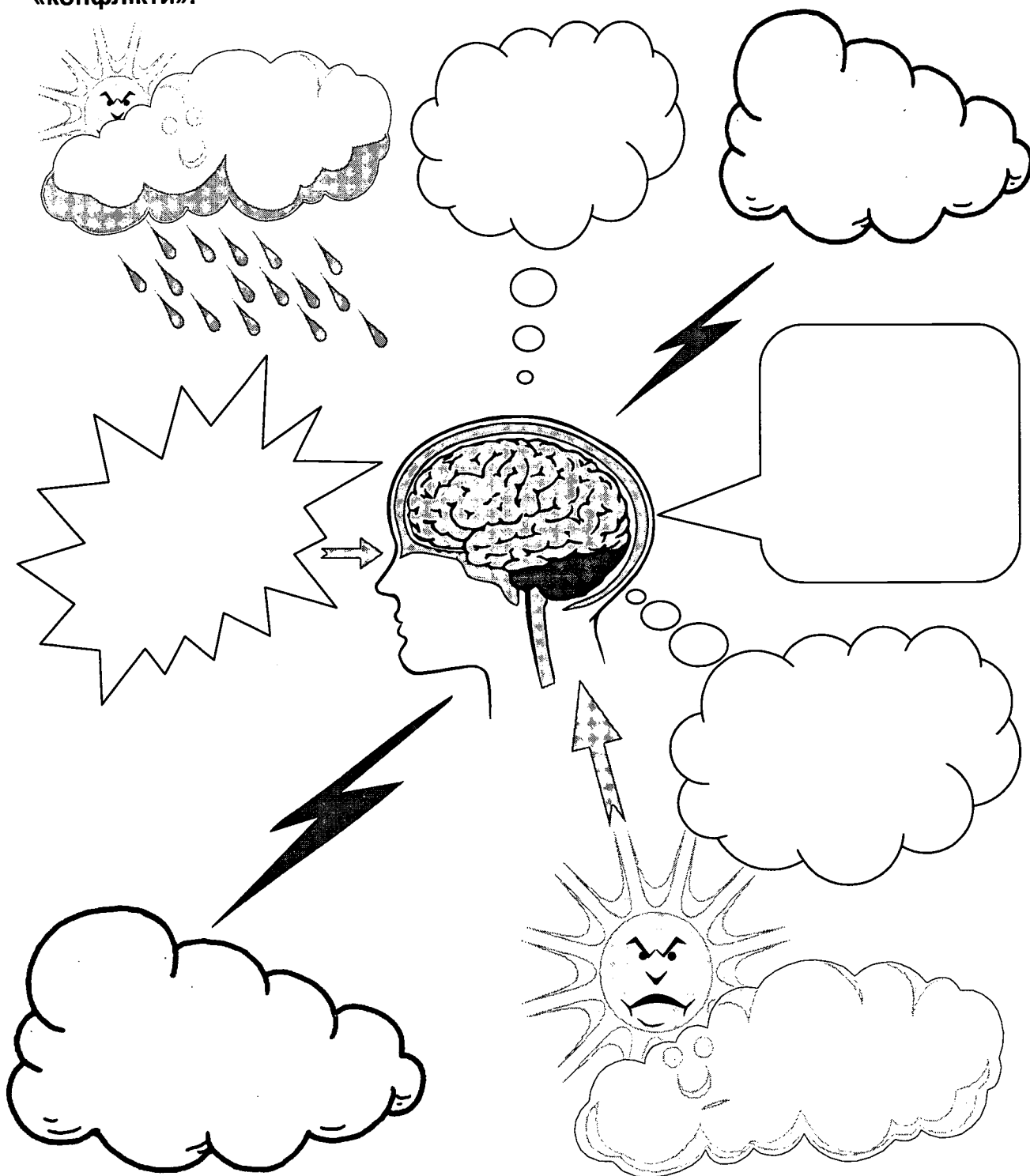
Ukrainian Professional and Business Club of Edmonton.

ЗМІСТ

Вправа 1. Мозкова атака	1
Вправа 2. Випадок у роздягальні	2
Вправа 3. Напиши правильне слово	22
Вправа 4. Провідмінюй дієслова	24
Вправа 5. Підбери значення.....	25
Вправа 6. Особа й число дієслів	26
Вправа 7. Впиши відповідне дієслово	27
Вправа 8. Підпиши малюнки	28
Вправа 9. Придумай речення	29
Вправа 10. Знайдислово	30
Вправа 11. Оповідання «Як я навчав Чистуна говорити»	31
Вправа 12. Оповідання «Виховання».....	34
Вправа 13. Гра-мішанка	37
Вправа 14. Конфлікти в піснях	38
Вправа 15. Конфлікти між людьми	41
Вправа 16. Музикальний синок	44
Вправа 17. Оповідання «Батько й дочки»	45
Вправа 18. Скажи одним словом	49
Вправа 19. Створи дієслова	50
Вправа 20. Мовна гра	51
Вправа 21. Давальний відмінок	52
Вправа 22. Перевірення слів	53
Вправа 23. Створи нові слова	54
Вправа 24. Які бувають конфлікти.....	55
Словник	61
Особистий список нових слів	66

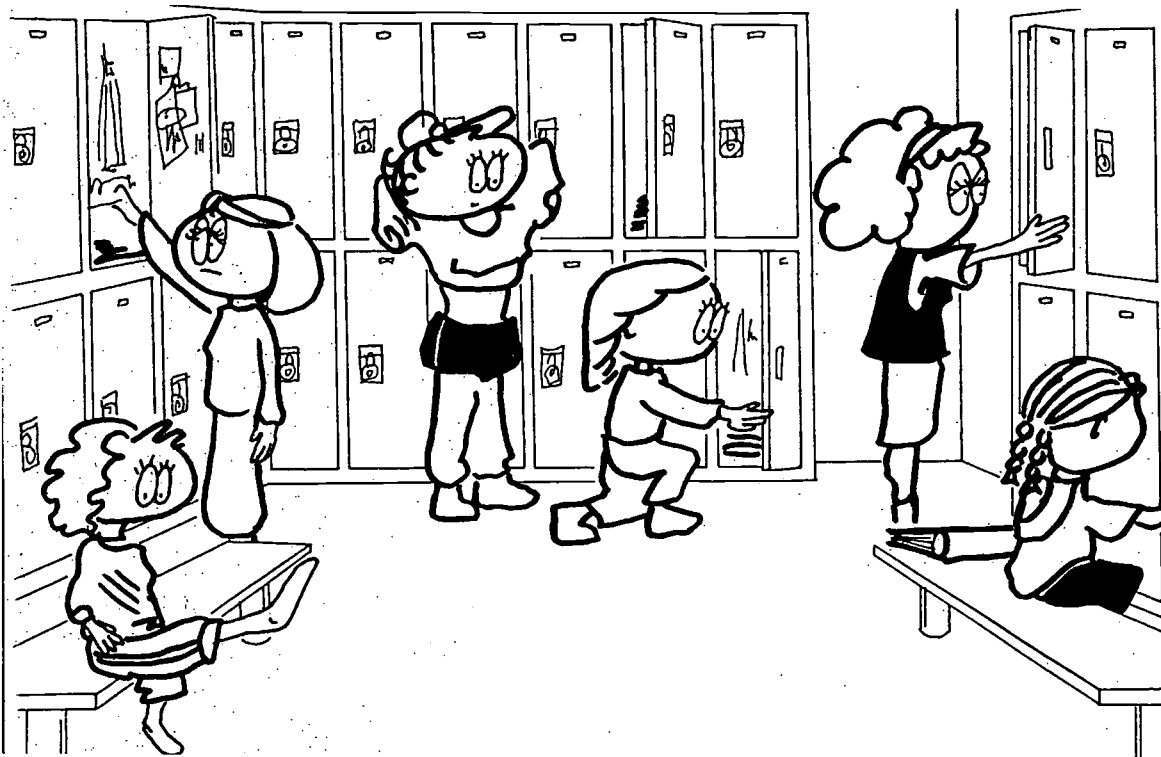
ВПРАВА 1. МОЗКОВА АТАКА

Подумай і запиши всі слова, які приходять тобі на думку, коли ти чуєш слово «конфлікти».

ВПРАВА 2. ВИПАДОК У РОЗДЯГАЛЬНІ

А. У групах складіть діалог на тему «Конфлікти», уживаючи рисунки та слова на сторінках 2-21. Запишіть свій діалог на окремому аркуші паперу. Зробіть драматизацію діалогу в класі.

Рисував Мітчел Фортъє.

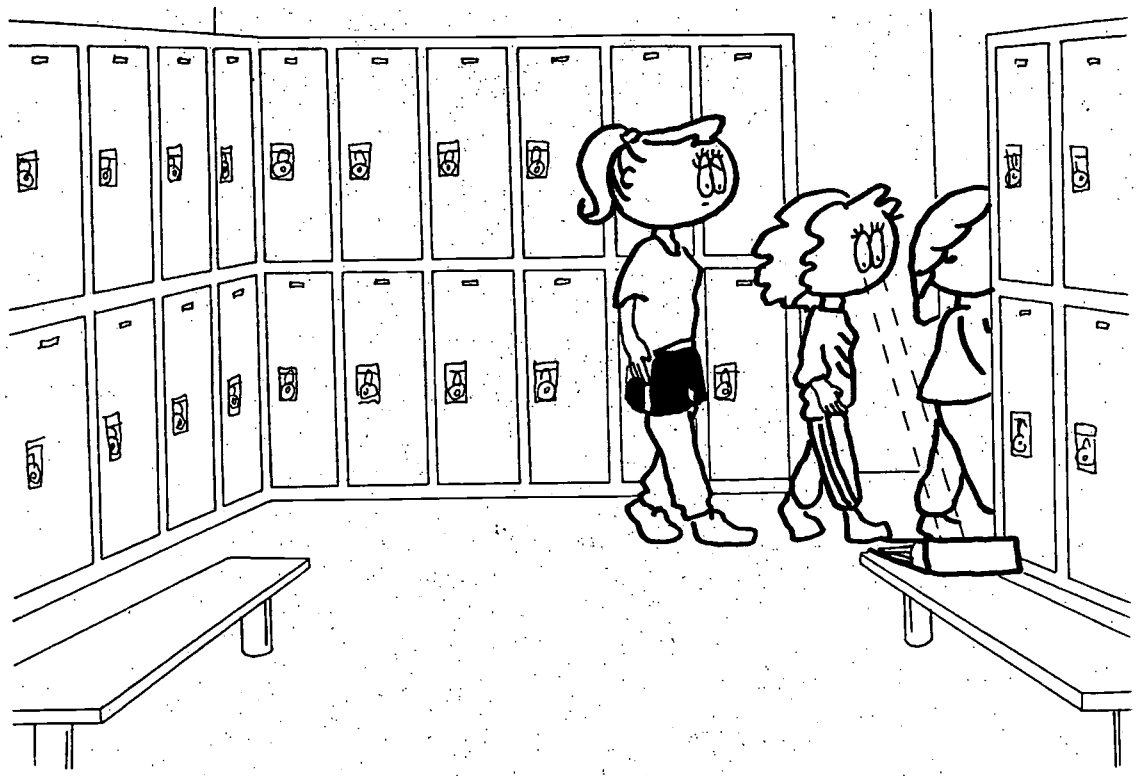

Б. Поясни значення слова чи фрази або подай синонім. Потім напиши речення.

Слово/Фраза	Значення/Синонім	Речення
замикати	зачиняти щонебудь ключем	Банкір замкнув сейф та сховав ключ у кишеню.
лава		
переходитися		
роздягальня		
роздягтися		
шапка		

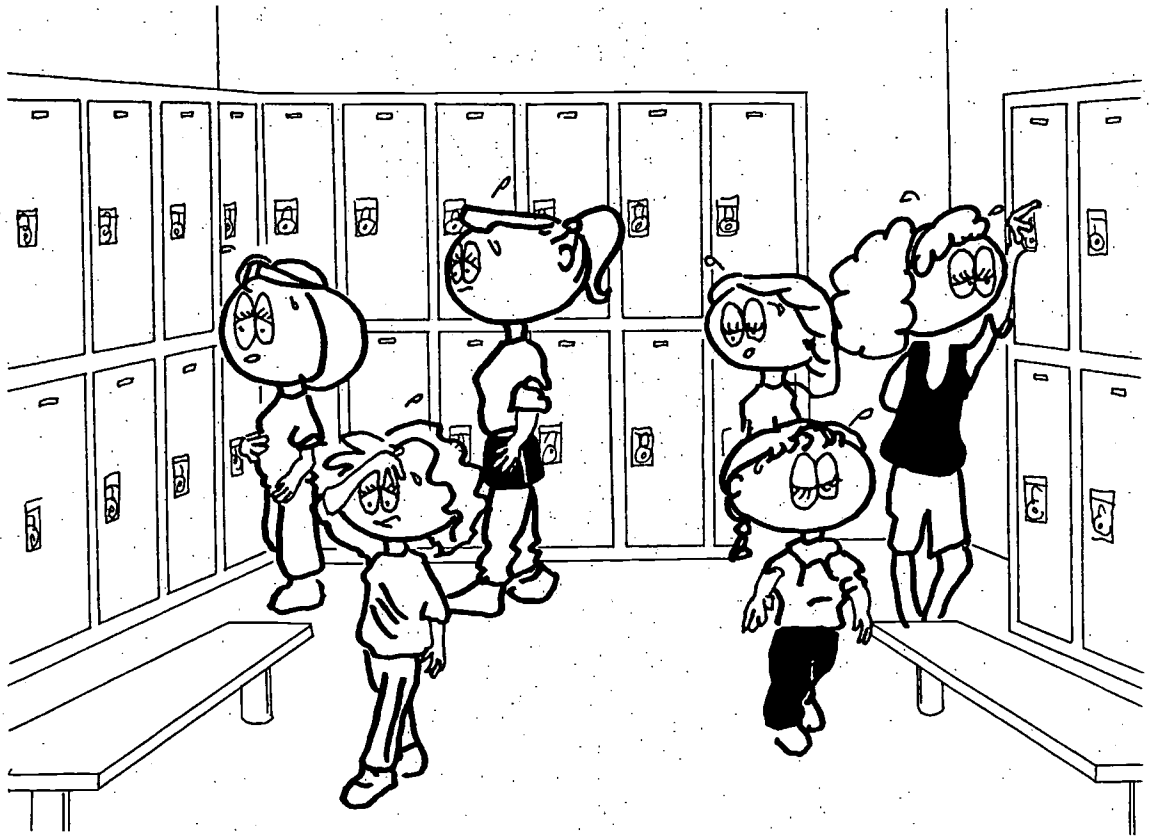
Рисував Мітчел Фортъє.

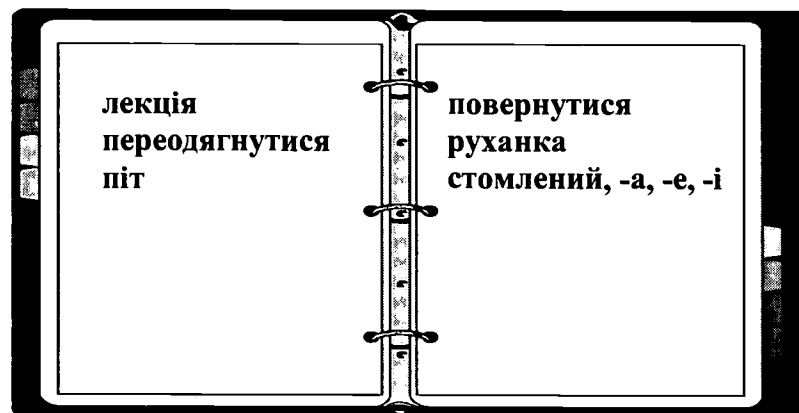
Поясни значення слова чи фрази або подай синонім. Потім напиши речення.

Слово/Фраза	Значення/Синонім	Речення
виходити		
залишити		
лава		
побачити		
поспішати на лекцію		
швидкозшивач		

Рисував Мітчел Фортъс.

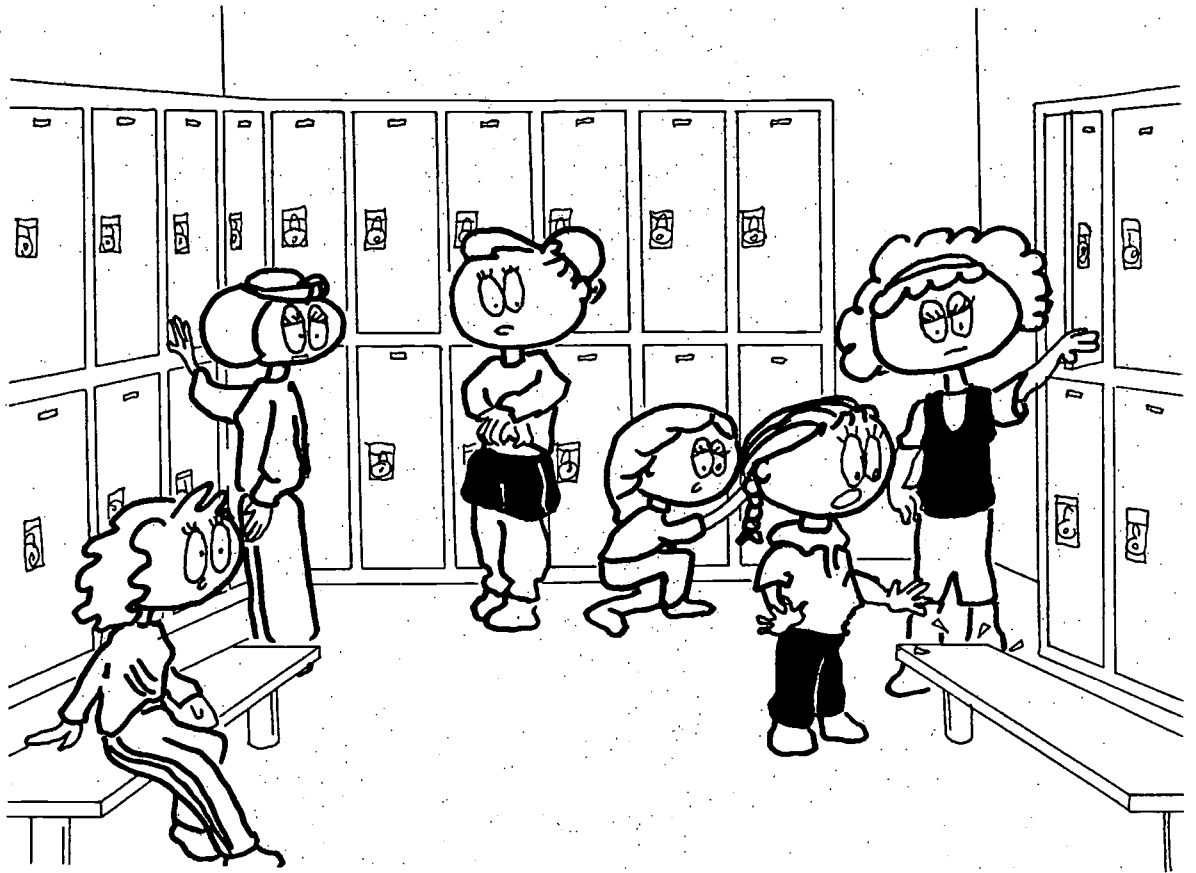
Поясни значення слова чи фрази або подай синонім. Потім напиши речення.

Слово/Фраза	Значення/Синонім	Речення
лекція		
перехитнутися		
піт		
повернутися		
руханка		
стомлений		

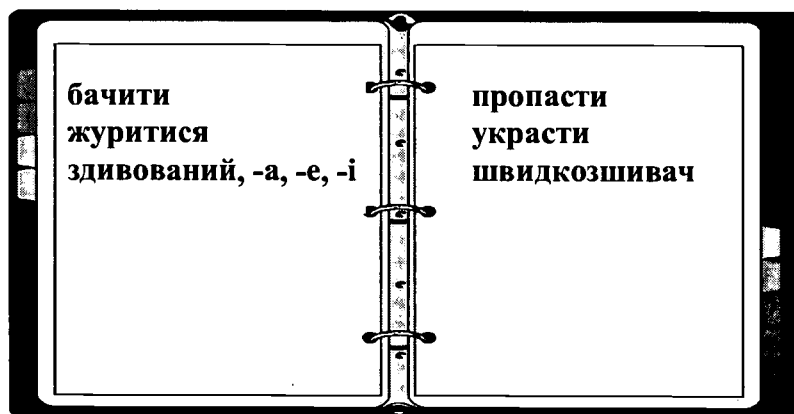

BEST COPY AVAILABLE

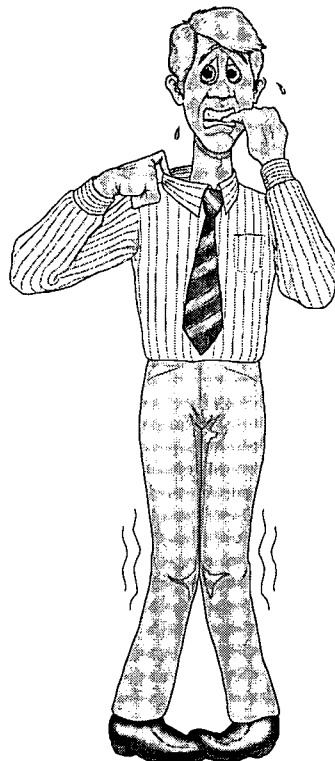

Рисував Мітчел Фортъє.

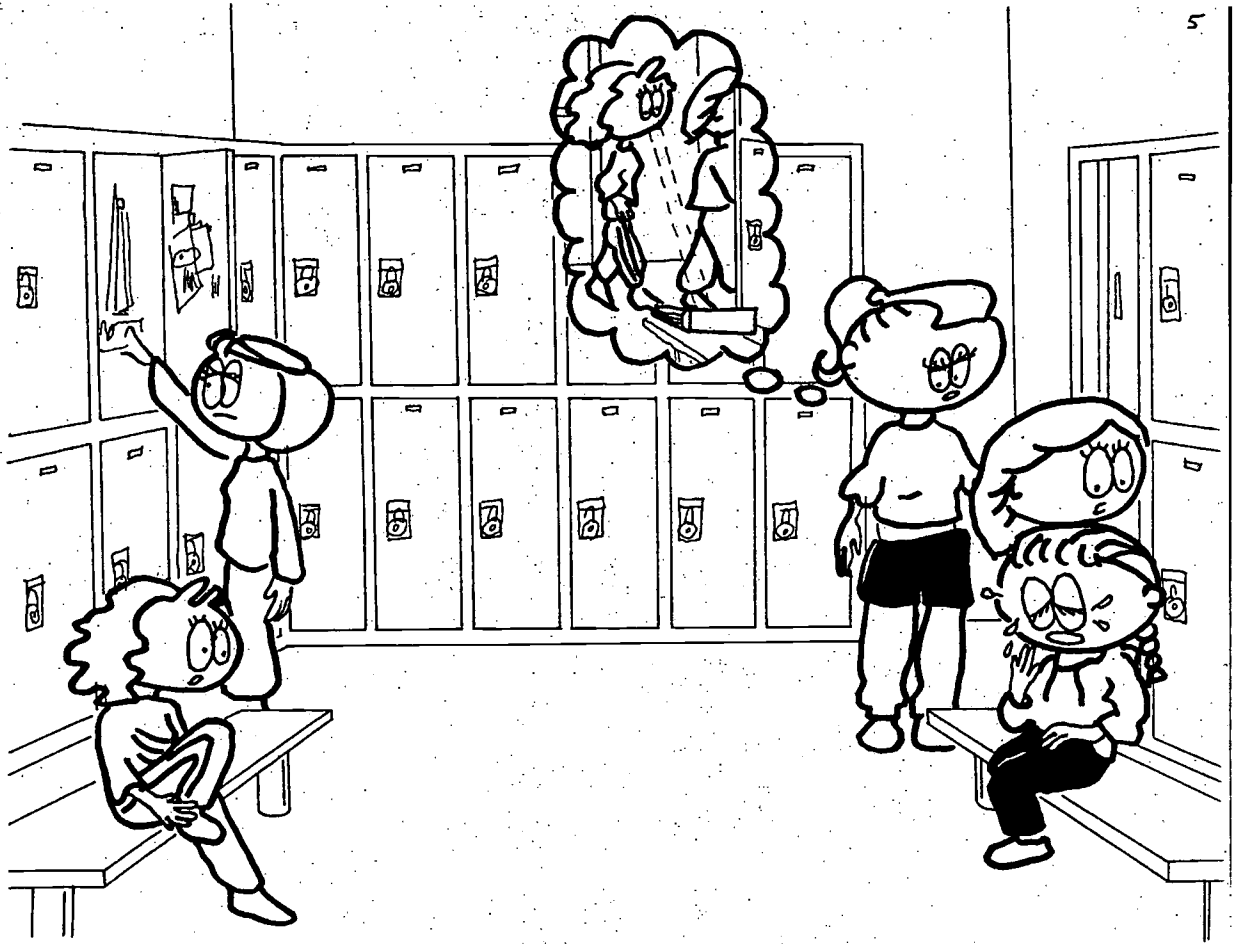

Поясни значення слова чи фрази або подай синонім. Потім напиши речення.

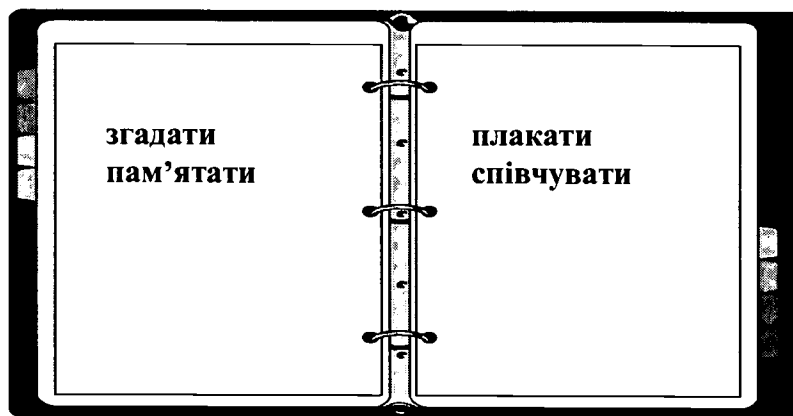
Слово/Фраза	Значення/Синонім	Речення
бачити		
журитися		
здивований		
пропасти		
украсти		
швидкозшивач		

BEST COPY AVAILABLE

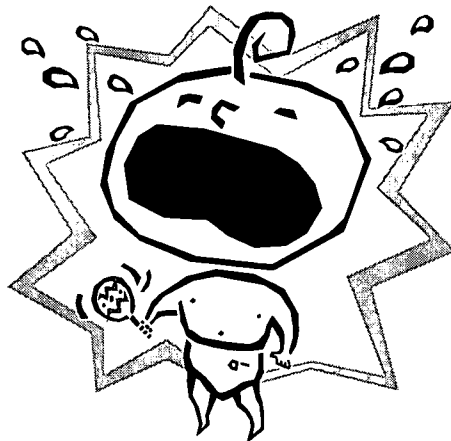

Рисував Мітчел Фортъє.

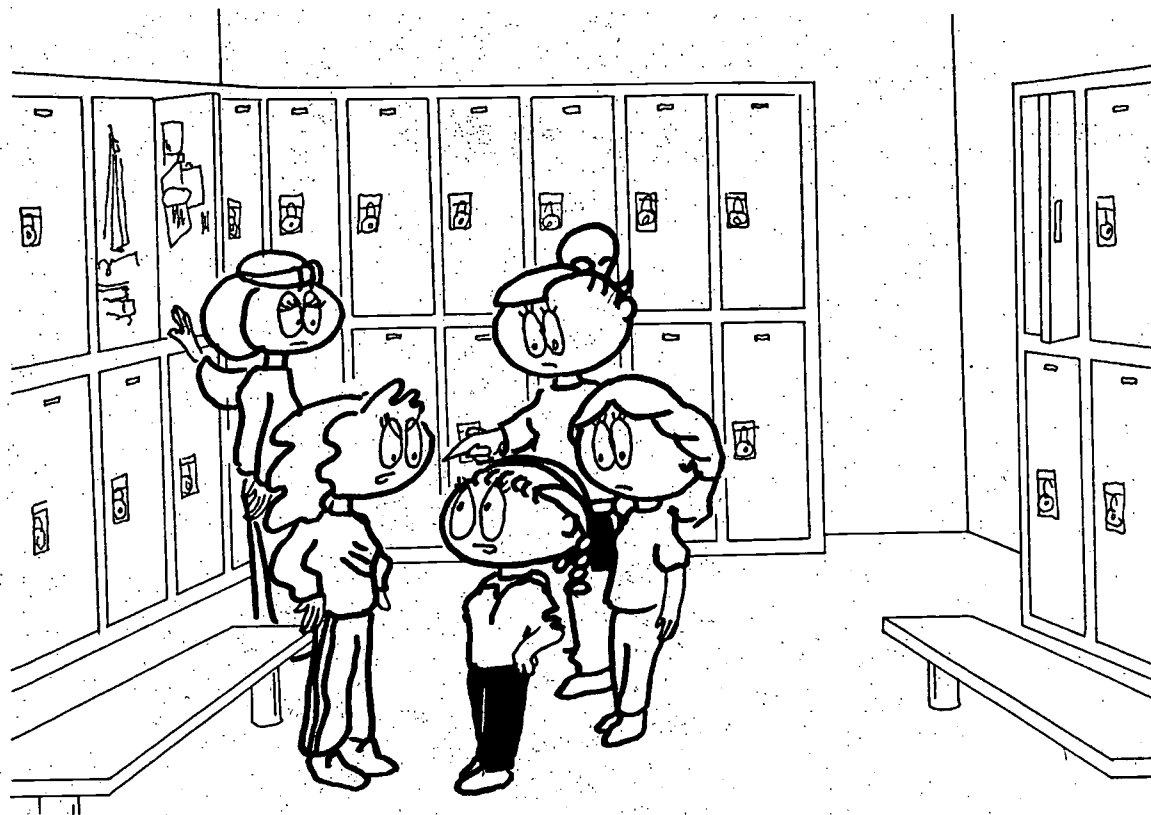

Поясни значення слова чи фрази або подай синонім. Потім напиши речення.

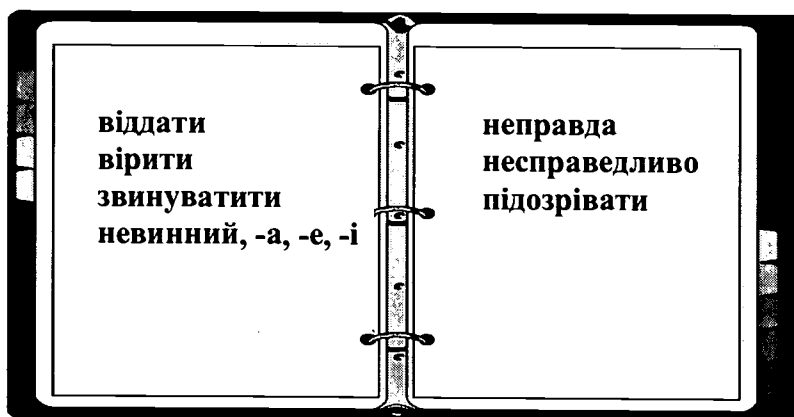
Слово/Фраза	Значення/Синонім	Речення
згадати		
пам'ятати		
плакати		
співчувати		

BEST COPY AVAILABLE

Рисував Мітчел Фортъє.

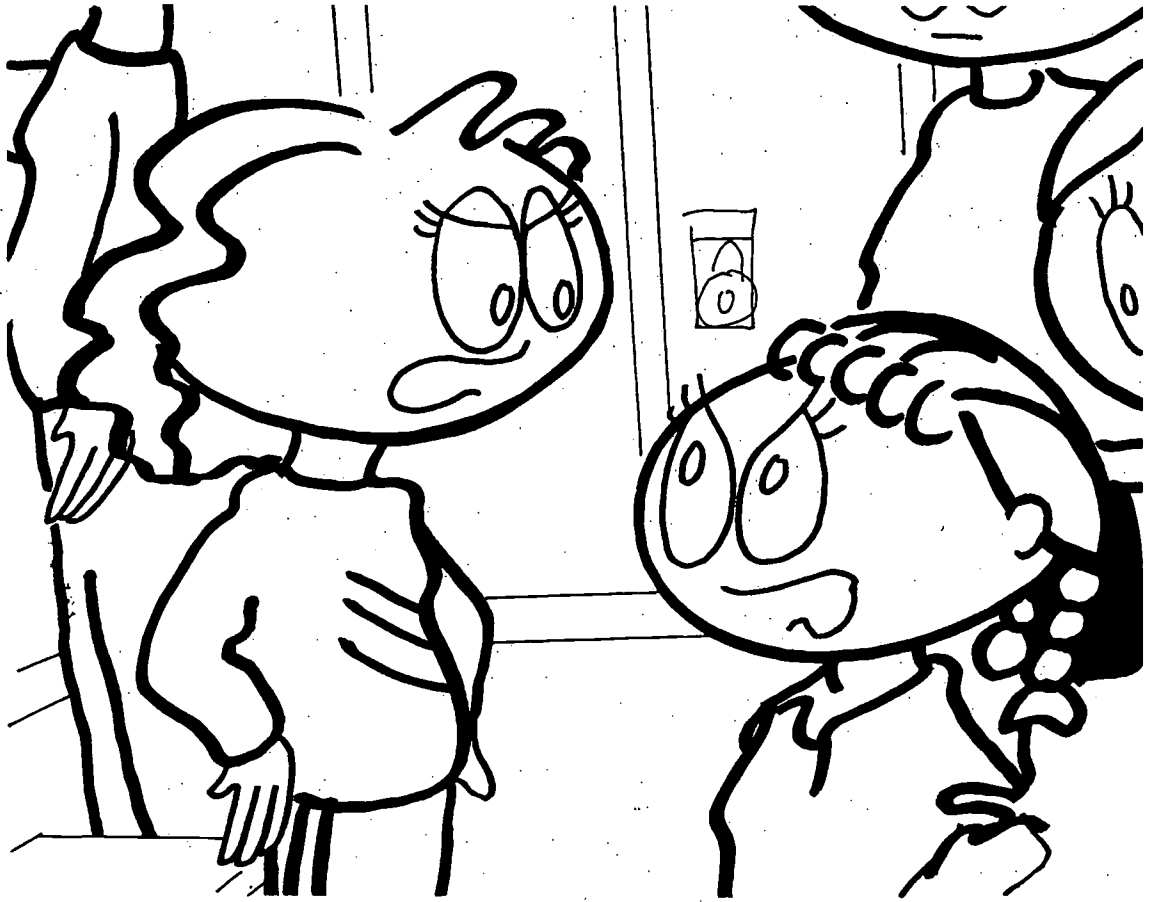

Поясни значення слова чи фрази або подай синонім. Потім напиши речення.

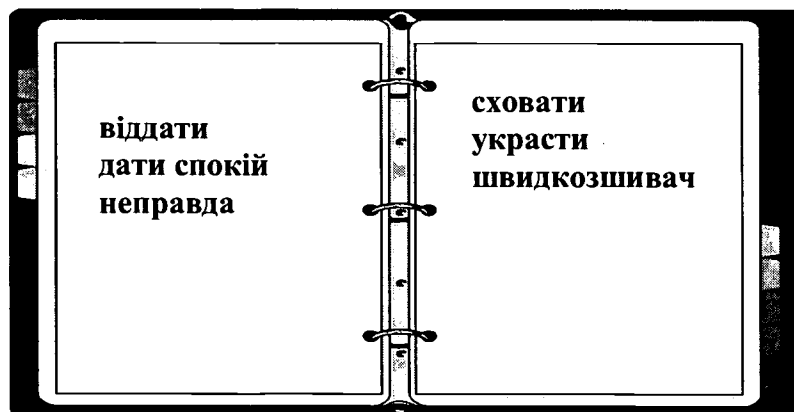
Слово/Фраза	Значення/Синонім	Речення
віддати		
вірити		
звинуватити		
невинний		
неправда		
несправедливо		
підозрівати		

BEST COPY AVAILABLE

Рисував Мітчел Фортє.

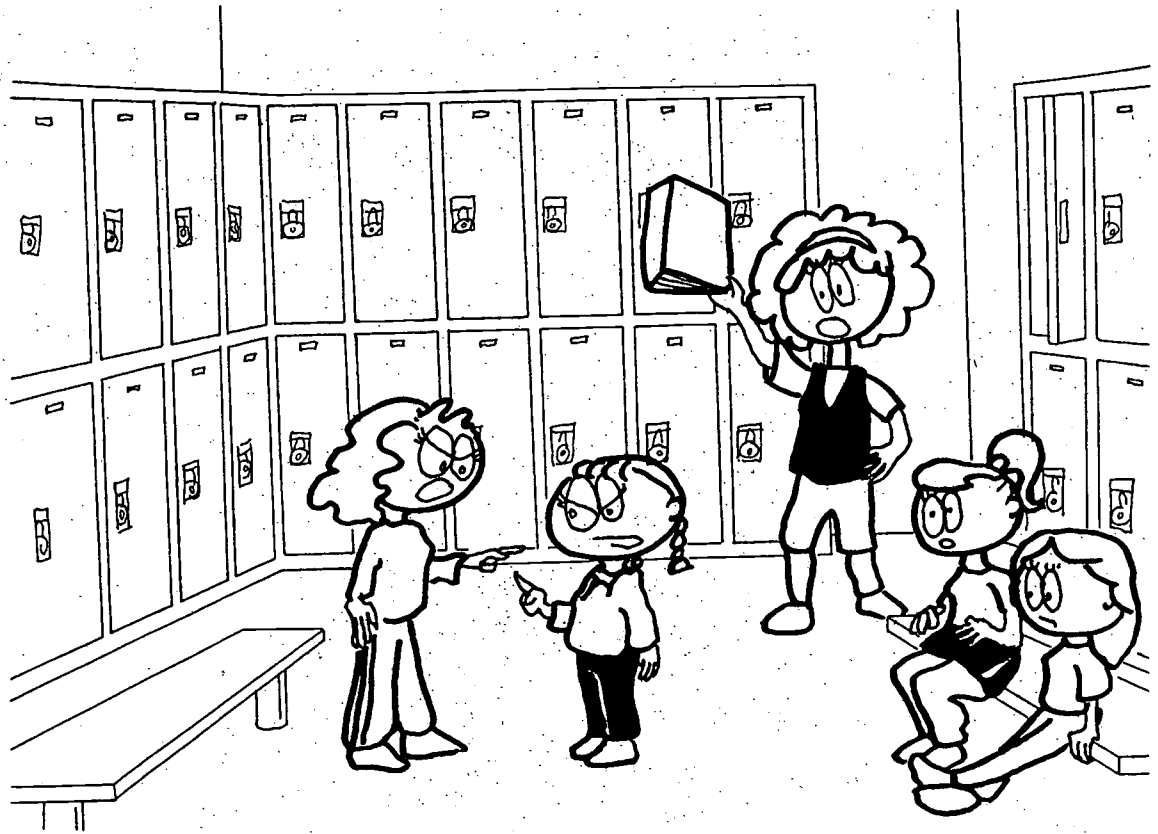

Поясни значення слова чи фрази або подай синонім. Потім напиши речення.

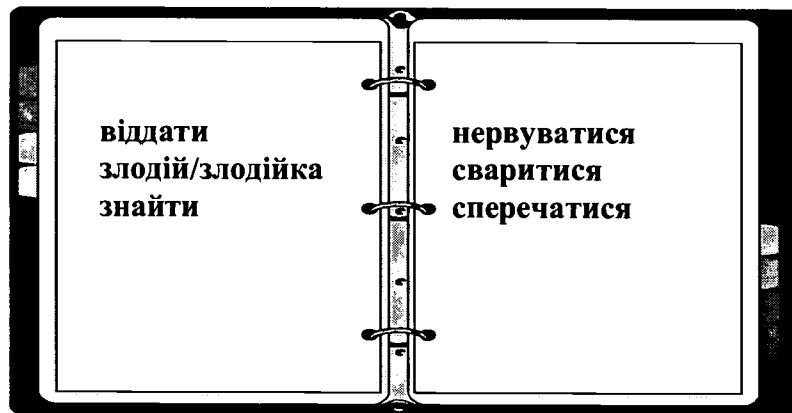
Слово/Фраза	Значення/Синонім	Речення
віддати		
дати спокій		
неправда		
сховати		
украсти		
швидкозшивач		

BEST COPY AVAILABLE

Рисував Мітчел Фортъ.

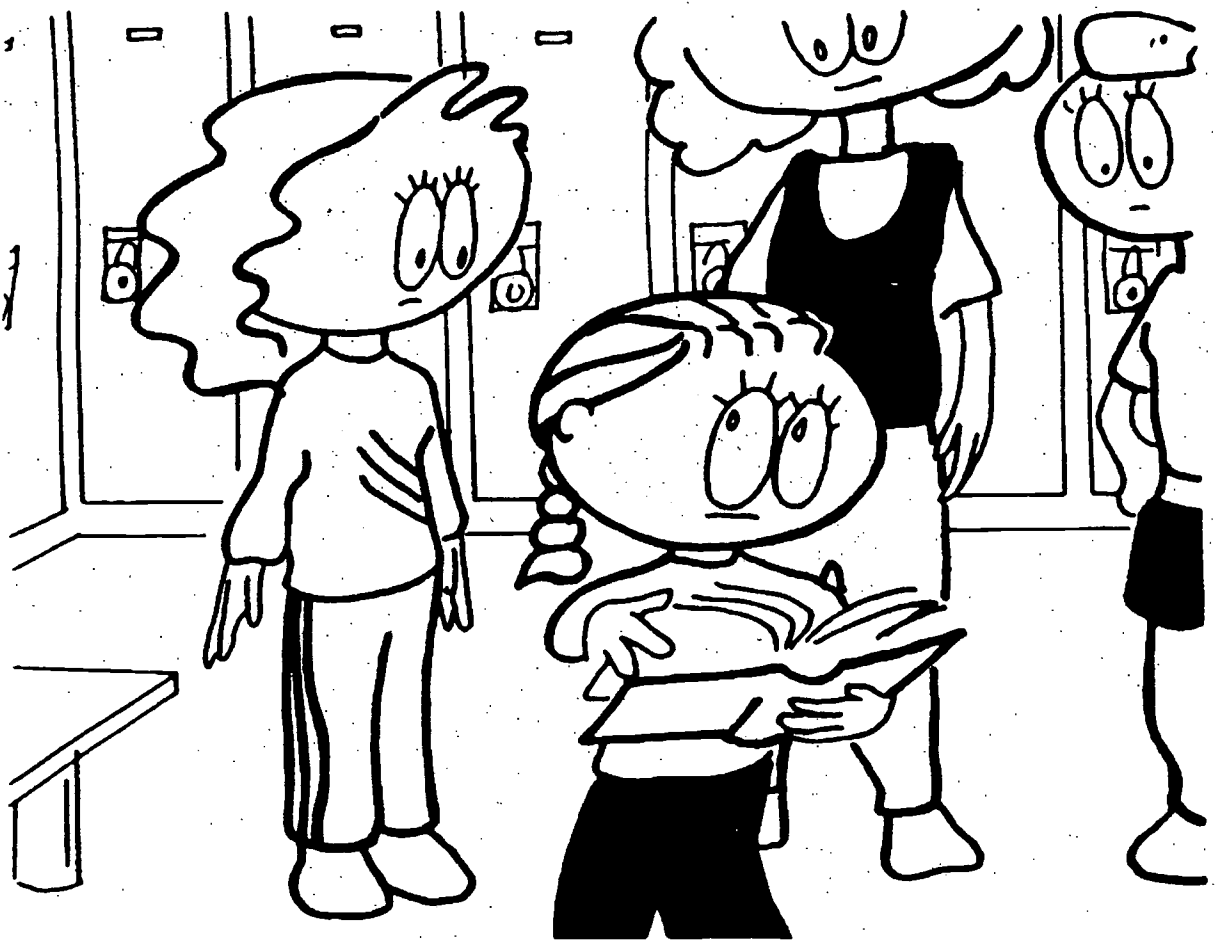
Поясни значення слова чи фрази або подай синонім. Потім напиши речення.

Слово/Фраза	Значення/Синонім	Речення
віддати		
зłodий/зłodійка		
знайти		
нервуватися		
сваритися		
сперечатися		

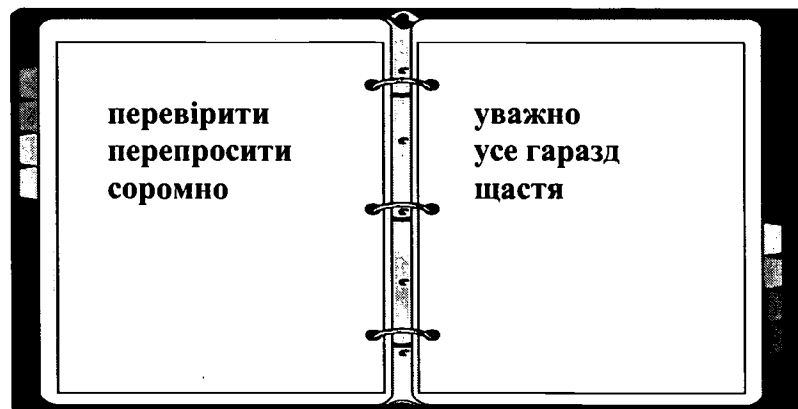

BEST COPY AVAILABLE

Рисував Мітчел Фортъє.

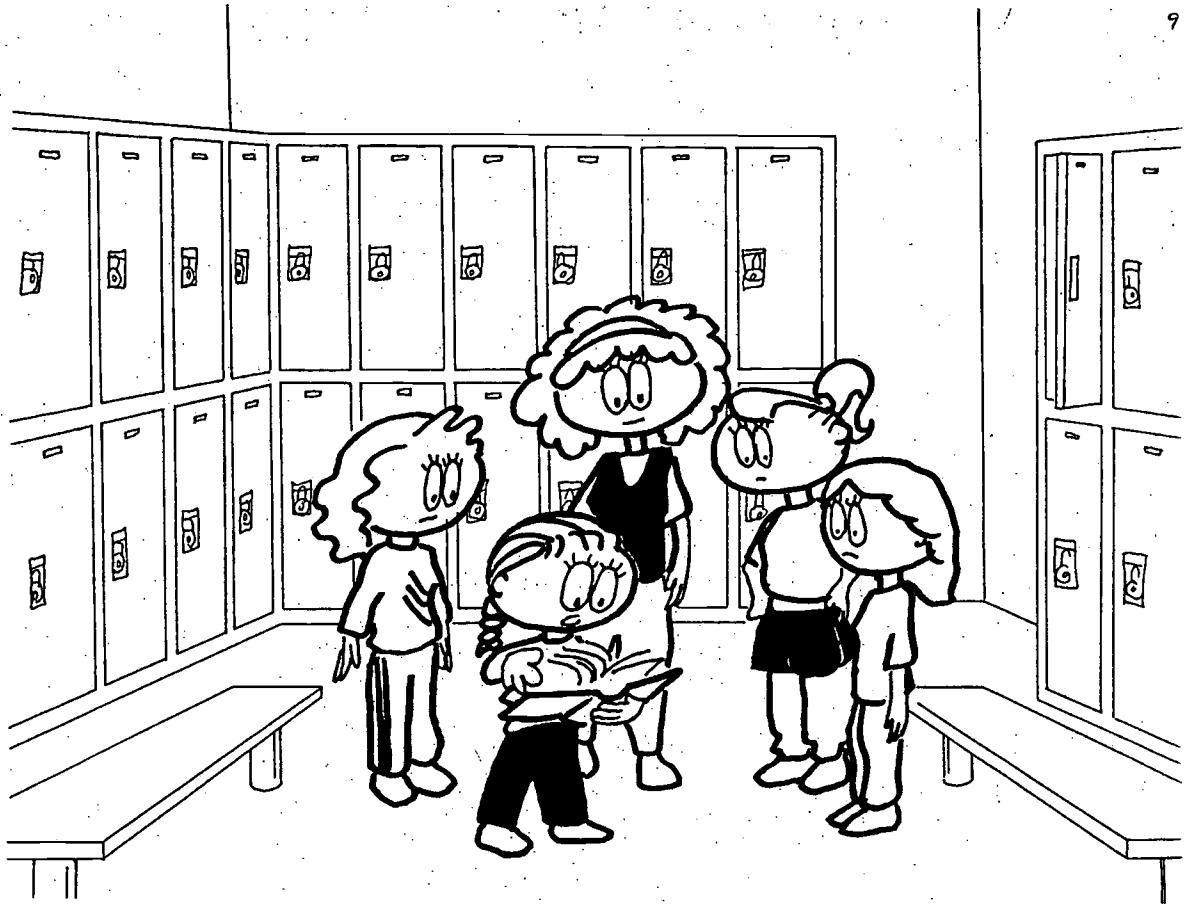

Поясни значення слова чи фрази або подай синонім. Потім напиши речення.

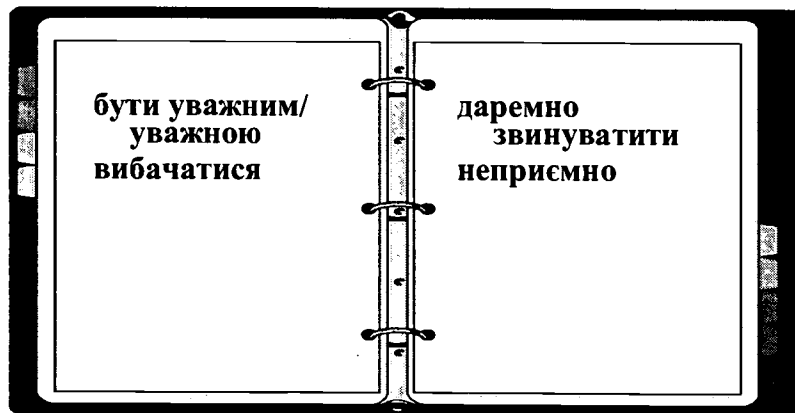
Слово/Фраза	Значення/Синонім	Речення
перевірити		
перепросити		
соромно		
уважно		
усе гаразд		
щастя		

BEST COPY AVAILABLE

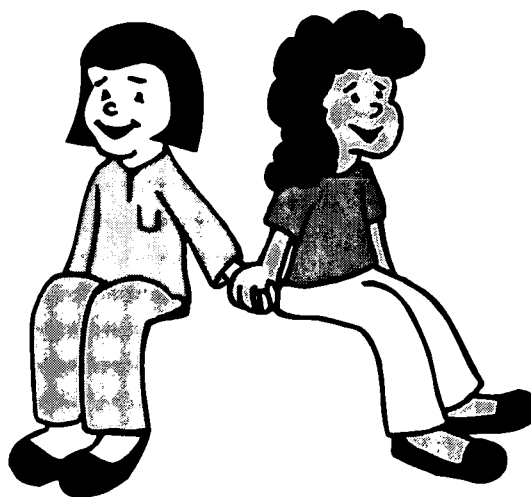

Рисував Мітчел Фортъє.

Поясни значення слова чи фрази або подай синонім. Потім напиши речення.

Слово/Фраза	Значення/Синонім	Речення
бути уважним/ уважною		
вибачатися		
даремно звинуватити		
неприємно		

BEST COPY AVAILABLE

38

27

ВПРАВА 3. НАПИШИ ПРАВИЛЬНЕ СЛОВО

Над лінією в реченні напиши правильне слово.

1. Я замикаю свою шафку _____ замок.

у на під

2. Ми виходимо _____ роздягальні в залю.

на від з

3. Дівчата повернулися _____ лекції в роздягальню.

на від з

4. Замкніть на замок свої речі _____ шафках!

у на за

5. _____ школі я маю багато друзів.

під на у

6. Я повертаюся із школи додому _____ четвертій годині.

на при о

7. Дівчата сіли _____ лаву.

від на під

8. Кожного понеділка я ходжу на лекції _____ плавання.

з при на

9. Оксана звинувачує мене _____ крадіжці її швидкозшивача.

на з у

10. Ми _____ на лекцію з фізкультури.

переодягаюся переодягаємося переодягатися

11. Я _____, що ти не замкнула шафку.

пам'ятаю пам'ятати пам'ятаєш

12. Хлопець _____ піт з обличчя.

втираєс

втирати

втираєш

13. Дівчата _____ на лекцію з математики.

поспішати

поспішаєш

поспішають

14. Чи ти завжди _____ свою шафку на замок?

замикаєш

замикати

замикаю

15. Я _____, що ти знайдеш свій швидкозшивач.

вірити

вірю

віриш

16. На лекціях з історії ми _____ багато цікавого.

навчаюся

навчитися

навчасмося

17. Швидкозшивач лежить на _____.

лава

лаві

лаву

18. Поклади свої речі в _____.

шафка

шафкою

шафку

19. Перевір, що ти маєш у _____.

зошиті

зошита

зошиту

20. _____ Орися сіла на лаву.

стомлений

стомлена

стомлені

21. _____ Марко пішов спати о дев'ятій годині.

змучений

змучена

змучені

22. _____ дівчата дивилися на Лесю.

здивований

здивована

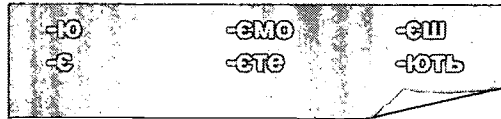
здивовані

BEST COPY AVAILABLE

Вправа 4. Провідніюй дієслова

Провідніюй дієслова в теперішньому часі. На лінії напиши речення з поданим дієсловом.

Замикати

Однина
я замика _____
ти замика _____
він/вона/воно замика _____

Множина
ми замика _____
ви замика _____
вони замика _____

Речення: _____

Залишати

Однина
я залиша _____
ти залиша _____
він/вона/воно залиша _____

Множина
ми залиша _____
ви залиша _____
вони залиша _____

Речення: _____

Пам'ятати

Однина
я пам'ята _____
ти пам'ята _____
він/вона/воно пам'ята _____

Множина
ми пам'ята _____
ви пам'ята _____
вони пам'ята _____

Речення: _____

Співчувати

Однина
я співчува _____
ти співчува _____
він/вона/воно співчува _____

Множина
ми співчува _____
ви співчува _____
вони співчува _____

Речення: _____

ВПРАВА 5. ПІДБЕРИ ЗНАЧЕННЯ

А. Прочитай подані нижче слова. Потім підбери до них із прямокутника відповідне значення й напиши над лініями.

- ✓ знімати одяг
- ✓ надягати одяг
- ✓ знімати один одяг та надягати інший

одягатися (одягати) _____

роздягатися (роздягати) _____

переодягатися (переодягати) _____

Б. Над лінією в реченні напиши найбільш відповідне слово в теперішньому часі.

1. У Юрка брудна сорочка. Він _____ в чисту сорочку.

2. Надворі холодно. Іван _____ в теплий плащ.

3. Степан іде брати душ. Він _____.

4. Ми _____ в дощовики, коли падає дощ.

5. Іванка йде спати. Вона _____ в піжаму.

6. Перед вечерею діти завжди миються й _____ в чистий одяг.

7. Я _____, тому що я йду купатися.

8. Чи ви _____, тому що вам гаряче?

9. Уляна їде на пляж. Вона _____ в купальник.

10. Лариса щодня _____ свою лялю в новий одяг.

ВПРАВА 6. ОСОБА Й ЧИСЛО ДІЄСЛІВ

Над лініями після кожного дієслова напиши його особу й число.

Наприклад:

	<u>Особа</u>	<u>Число</u>
роблю	я	однина
робимо	ми	множина

ОСОБА

ЧИСЛО

1. замикаю			
2. залишає			
3. пам'ятають			
4. виходимо			
5. поспішаю			
6. залишаєте			
7. бачу			
8. співчуваєш			
9. замикаємо			
10. пам'ятає			
11. вчимося			
12. пишу			
13. переодягаєшся			
14. плачуть			
15. журиться			

ВПРАВА 7. ВПИШИ ВІДПОВІДНЕ ДІЄСЛОВО

Вибери та впиши в речення відповідне дієслово. Постав дієслово у правильній формі в теперішньому часі.

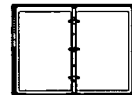
▪ бачити	▪ переодягатися	▪ замикати
▪ пам'ятати	▪ сперечатися	▪ робити
▪ співчувати	▪ ховати	▪ вірити
▪ сварити	▪ звинуватити	▪ підозрівати

1. У роздягальні учні _____ на фізкультуру.

2. Ми _____ на замок свої речі в шафках.

3. Де мій швидкозшивач? Чи ви _____ його?

4. Моя сестра завжди _____ зі мною.

5. Я щодня _____ руханку.

6. Чи ти _____ наші вакації на Гаваях?

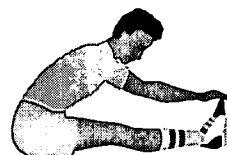

7. У Наталки померла баба. Ми _____ їй.

8. Мій брат завжди говорить правду. Я _____ йому.

9. Я переодягаюся на фізкультуру й _____ свої речі в шафку.

10. Ми _____, що Дем'ян украв Романів шкіряний жакет.

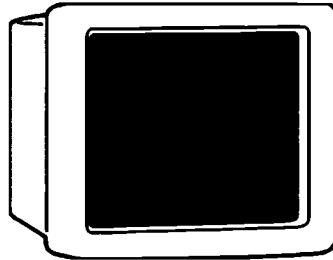
ВПРАВА 8. ПІДПИШИ МАЛЮНКИ

Підпиши малюнки. Для цього підбери відповідне слово під лінією. Кількість клітинок під малюнком співпадає з кількістю літер у слові.

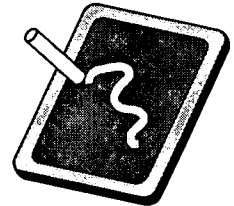
1.

о	і			
---	---	--	--	--

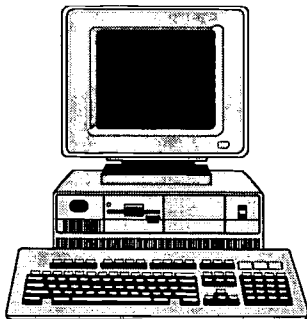
2.

к			
---	--	--	--

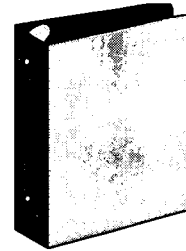
3.

к				д
---	--	--	--	---

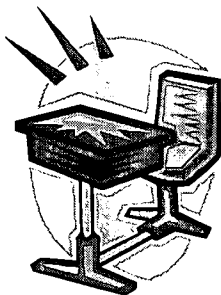
4.

о			ю		
---	--	--	---	--	--

5.

в			о	ш			
---	--	--	---	---	--	--	--

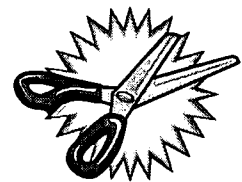
6.

п			а
---	--	--	---

7.

	р			а
--	---	--	--	---

8.

н		и	
---	--	---	--

☐ олівець	☐ крейда	☐ парта	☐ екран
☐ ножиці	☐ скріпка	☐ швидкозшивач	☐ комп'ютер
☐ зошит	☐ телевізор	☐ перо	☐ ніж

ВПРАВА 9. ПРИДУМАЙ РЕЧЕННЯ

Придумай і напиши речення з поданими нижче іменниками. Уживай у своїх реченнях кожне дієслово з прямокутника принаймні один раз.

▪ писати	▪ малювати	▪ різати	▪ сховати
▪ закінчити	▪ сидіти	▪ учитися	▪ працювати
▪ уживати	▪ дивитися	▪ учити	▪ телефонувати

Наприклад: *вікно* — *зачиняти*

Треба зачинити вікно, якщо тобі зимно. АБО: Я зачиню вікно, бо мені зимно.

1. олівець

---

2. швидкозшивач

---

3. комп'ютер

---

4. крейда

---

5. парта

---

6. завдання

---

7. екран

---

8. ножиці

---

9. кляса

---

10. учитель

ВПРАВА 10. ЗНАЙДИСЛОВО

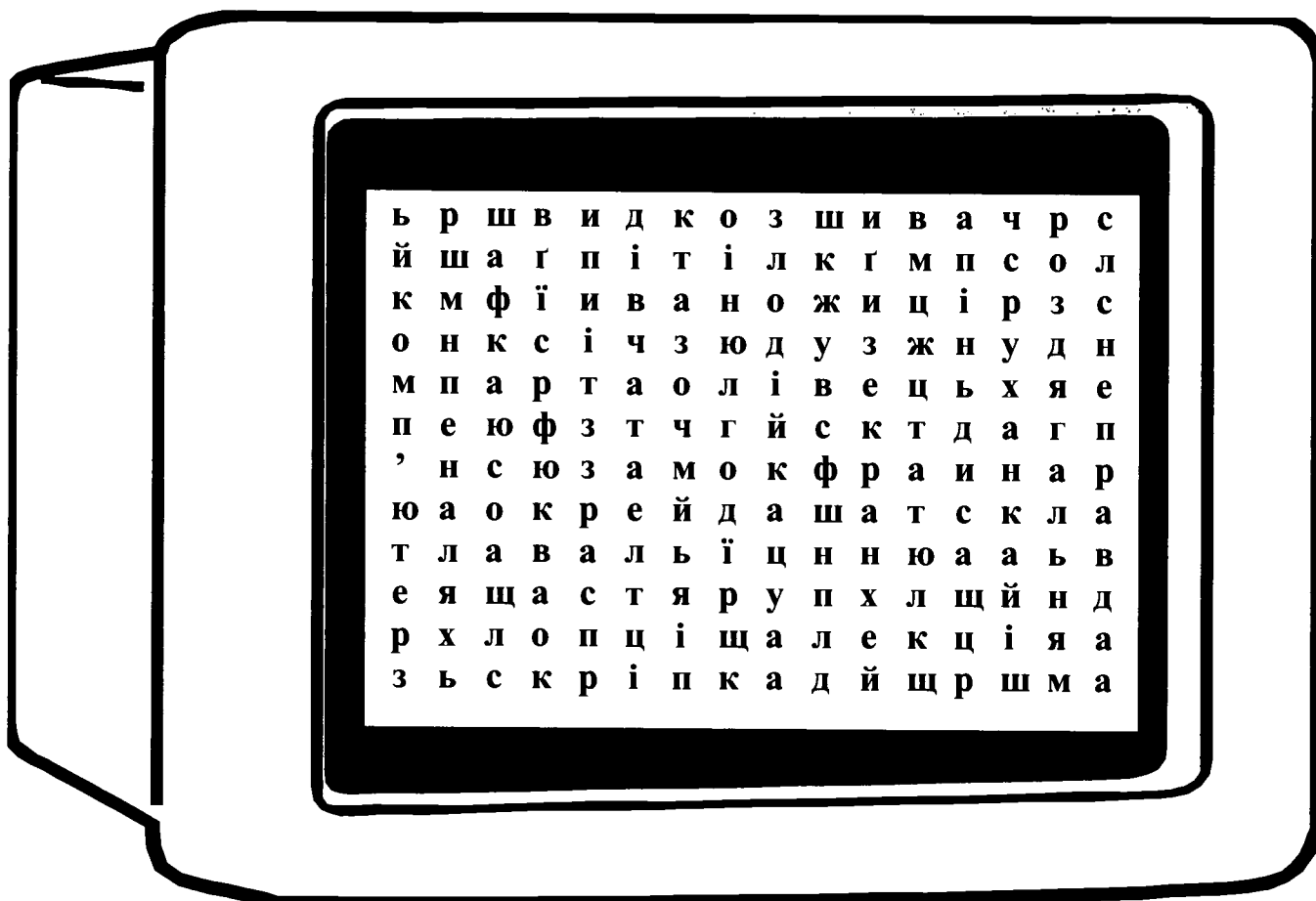
Знайди слова у «Знайдислові». Слова написані по горизонталі й по вертикалі.

- ❖ дівчата
- ❖ екран
- ❖ замок
- ❖ злодій
- ❖ комп'ютер

- ❖ крейда
- ❖ лава
- ❖ лекція
- ❖ неправда
- ❖ ножиці

- ❖ олівець
- ❖ парта
- ❖ піт
- ❖ роздягальня
- ❖ руханка

- ❖ скріпка
- ❖ хлопці
- ❖ шафка
- ❖ швидкошивач
- ❖ щастя

ВПРАВА 11. Оповідання «Як я навчав Чистуна говорити»

А. Прочитай оповідання. Потім виконай вправи до нього. Працювати можна самостійно, парами чи групами.

Як я навчав Чистуна говорити

Мене звали Андрій. У мене є папуга Чистун. Я десь почув, що папугу можна навчити говорити й вирішив, що мій Чистун теж повинен говорити. Отже, до праці! Я сів перед кліткою й почав:

— Любий Чистуне, будь уважний. Будемо вчитися говорити. Ти повторюй за мною: «Я називаюся Чистун».

Папуга помахав крильцями й шось хрипко крикнув. Для початку й це добре.

— Добре! — похвалив я. — Скажи ще раз: «Я називаюся...».

У цей час до кімнати зайшла мама. Чистун завершав. Я попросив маму не заважати, бо мені треба працювати з Чистуном.

Мама тільки здивовано подивилася на мене й вийшла з кімнати. Після того, як я сто разів повторив «Я називаюся Чистун», папуга сховав головку під крило й заснув.

Два тижні підряд щодня по декілька годин я повторював: «Я називаюся Чистун. Я називаюся Чистун». Потім у мене почало боліти горло. Лікар сказав, що це від перенапруження. Усе це сталося через Чистуна. Я повернувся додому дуже сердитий.

— Ти дурний! — крикнув я до папуги.

Чистун подивився на мене й повторив:

— Дурний! Дурний! Дурний!

Я побіг до кухні:

— Мамо, Чистун говорить! Я навчив його!

Проте Чистун більше нічого не говорив. Заговорив він аж тоді, коли до нас прийшов вуйко Марко.

— Ой, яка гарна пташка в тебе, — сказав мені вуйко.

— Це папуга Чистун, — відповів я.

Чистун сидів у мене на пальці й дивився на вуйка Марка.

— Ходи до мене, Чистуне, — покликав він папугу.

Папуга подивився на вуйка й закричав:

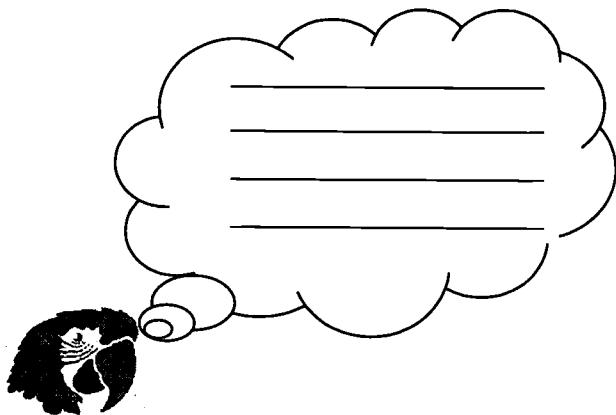
— Дурний! Дурний! Дурний!

Я вирішив більше не вчити Чистуна говорити. Краше куплю собі собаку й буду його чогось навчати.

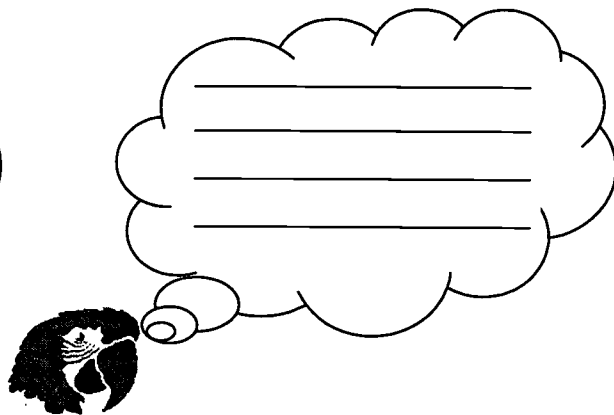
Учора я зустрів на вулиці вуйка Марка. Я сказав йому «Добрідень!», але вуйко Марко мені нічого не відповів. Може, він мене не почув...

Б. Напиши відповіді на запитання.

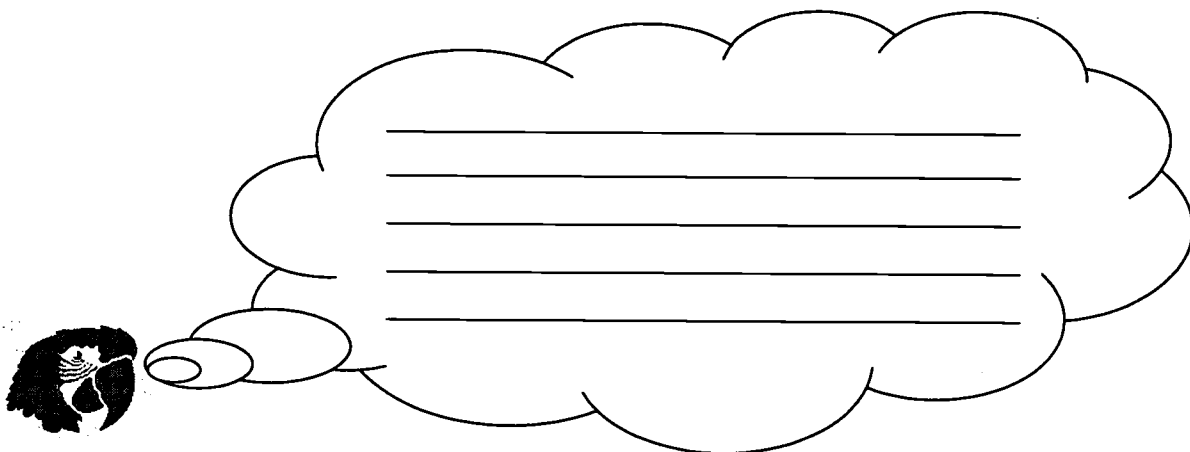
1. Що Чистун мав сказати?

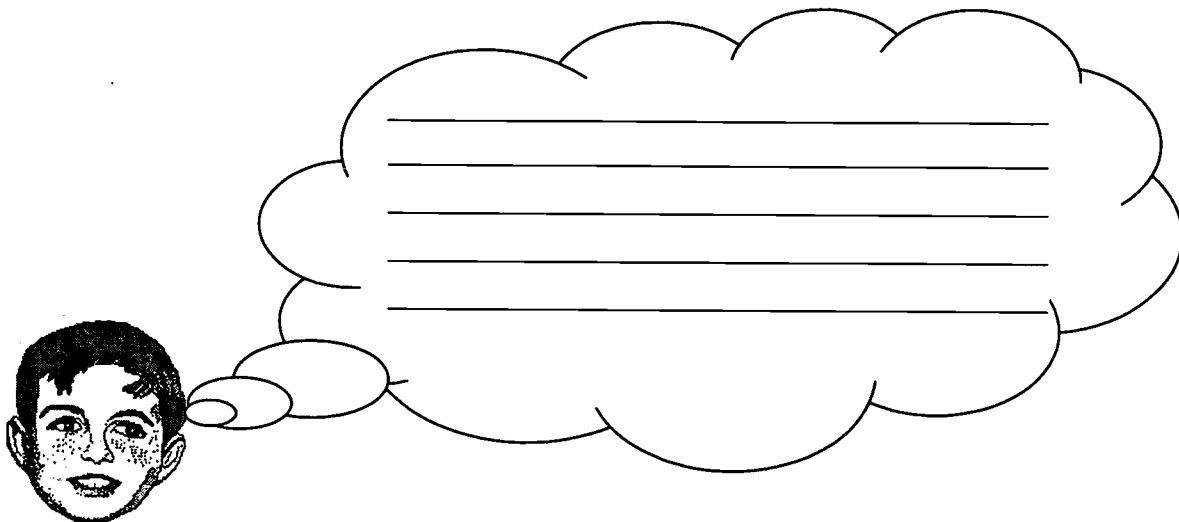
2. Що Чистун нарешті сказав?

3. Якби папуга міг думати, як людина, що він подумав би про свою науку?

4. Що Андрій може сказати вуйкові, щоб розв'язати конфлікт із ним?

В. Упорядкуй слова, щоб вийшли повні речення. Запиши утворені речення. Якщо матимеш час, створи друге речення з тих самих слів.

1. папугу / Андрій / Чистуна / має

---

2. розумний / був / дуже / папуга / уважний / і

---

3. горло / в / боліло / Андрія

---

4. на / був / Андрій / сердитий / Чистуна

---

5. добре / папуга / навчився / Чистун / говорити

---

6. сховав / крило / й / головку / заснув / під / папуга

---

7. Чистуна / Андрій / два / учив / тижні / говорити

---

8. десь / навчити / почув / Андрій / , / що / папугу / можна / говорити

---

9. на / вуйко / сердитий / Андрія / був / дуже

---

10. папуга / дурний / , / що / сказав / вуйко

ВПРАВА 12. Оповідання «Виховання»

А. Прочитай оповідання. Потім виконай вправи до нього.

Виховання

Рисувала Барбара Гартманн.

В автобусі жінка із темним волоссям пильно дивиться на юнака, що стоїть біля неї.

— І що то за молодець тепер! — каже вона ніби сама до себе. — Волосся, як у людини з камінної доби. Та ще й пофарбував на зелене! Такий страшний! Ти виглядаєш, як опудало!

Хлопець сердито глянув на жінку й відвернувся.

— Ще й кульчик у вусі носиш, — продовжувала жінка. — Скоро будеш кульчик носити й у носі.

Потім жінка додала:

— Розумію, що у всьому винна школа.

Це її вплив. А джинси твої! Можна ними вулиці замітати — такі облізли й подерті!
— Чого ти критикуєш та критикуєш? — обізвався нарешті хлопець. — Замовчи! Тут почали говорити інші пасажери:
— Який нахабний!
— Якби я був його батьком, то він добре дістав би!
— Не має ніякого виховання!
— Як можна так до чужої жінки говорити! Це жахливо!
— Що ви таке говорите, — нагло спалахнула жінка, — яка я чужа! Я — його мама! От, критики знайшлися! Краще погляньте на своїх дітей!

Б. Обведи колом правильну відповідь — «Так» або «Ні». Якщо відповідь «Ні», то напиши над лініями правильну відповідь повними реченнями.

1. Жінка та хлопець їхали в авті.

Так Ні

---

2. Хлопець мав чорне волосся.

Так Ні

---

3. Хлопець сердито глянув на жінку.

Так Ні

40

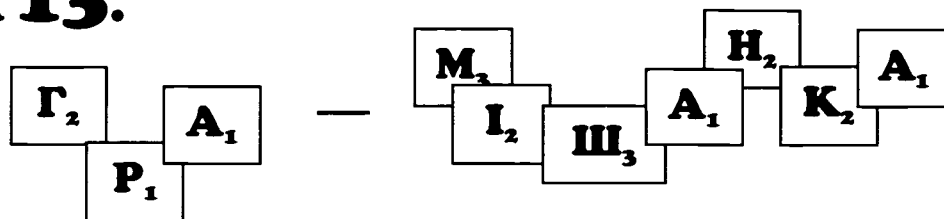
4. Жінці подобалося, що хлопець мав кульчик у вусі.	Так	Ні
_____		
_____		
5. Жінка сказала, що одяг хлопця — це вплив школи.	Так	Ні
_____		
_____		
6. Джинси у хлопця були нові й гарні.	Так	Ні
_____		
_____		
7. Пасажири сварили хлопця.	Так	Ні
_____		
_____		
8. Жінка була вчителькою хлопця.	Так	Ні
_____		
_____		

В. Напиши відповіді на запитання повними реченнями.

1. Як ти думаєш, чи син послухається мами й почне вдягатися так, як вона хоче? Чому ти так думаєш?
_____
_____
_____
_____
2. Чи твоя мама часто критикує твій одяг? Чи це справедливо? Чому ти так думаєш?
_____
_____
_____
_____
3. Чи ти слухаєш поради батьків, коли купуєш собі одяг? Чому?
_____
_____
_____
_____

ВПРАВА 13.

Розшифруй слова у клітинках. Запиши їх. У розшифрованих словах підрахуй очки. Якщо ти розшифруєш усі п'ять слів, то твоя сума буде 51 очко. Усі слова з оповідання «Виховання».

Очки

1.

Т ₃	М ₃	І ₂	А ₁
----------------	----------------	----------------	----------------

_____

_____

2.

І ₂	А ₁	Н ₂	Ж ₃	К ₂
----------------	----------------	----------------	----------------	----------------

_____

_____

3.

Л ₁	П ₂	О ₁	Д ₂	А ₁	У ₂	О ₁
----------------	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------

_____

_____

4.

В ₁	Б ₂	Т ₁	О ₁	С ₂	У ₂	А ₁
----------------	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------

_____

_____

5.

І ₁	А ₁	С ₂	П ₂	А ₁	Ж ₃	Р ₁	І ₁
----------------	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------

_____

_____

Твої очки: _____

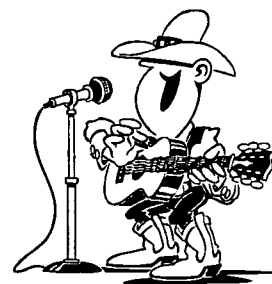
ВПРАВА 14. КОНФЛІКТИ В ПІСНЯХ

А. Послухай, прочитай або заспівай слова до пісні «Ти ж мене підманула, ти ж мене підвела».

Ти ж мене підманула, ти ж мене підвела

Українська народня пісня

Ти казала в понеділок
Підем разом на вечірок.
Я прийшов — тебе нема,
Підманула, підвела!

Ти казала у п'ятницю
Підем разом по водицю.
Я прийшов — тебе нема,
Підманула, підвела!

Приспів: Ти ж мене підманула,
Ти ж мене підвела,
Ти ж мене молодого
З ума, з розуму звела!

Приспів: Ти ж мене підманула,
Ти ж мене підвела,
Ти ж мене молодого
З ума, з розуму звела!

Ти казала у вівторок
Поцілуеш разів сорок.
Я прийшов — тебе нема,
Підманула, підвела!

Ти казала у суботу
Підем разом на роботу.
Я прийшов — тебе нема,
Підманула, підвела!

Приспів: Ти ж мене підманула,
Ти ж мене підвела,
Ти ж мене молодого
З ума, з розуму звела!

Приспів: Ти ж мене підманула
Ти ж мене підвела,
Ти ж мене молодого
З ума, з розуму звела!

Ти казала у середу
Підем разом на череду.
Я прийшов — тебе нема,
Підманула, підвела!

Ти казала у неділю
Підем разом на весілля.
Я прийшов — тебе нема,
Підманула, підвела!

Приспів: Ти ж мене підманула,
Ти ж мене підвела,
Ти ж мене молодого
З ума, з розуму звела!

Приспів: Ти ж мене підманула,
Ти ж мене підвела,
Ти ж мене молодого
З ума, з розуму звела!

Ти казала у четвер
Підем разом на spacer.
Я прийшов — тебе нема,
Підманула, підвела!

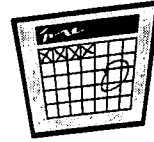

Приспів: Ти ж мене підманула,
Ти ж мене підвела,
Ти ж мене молодого
З ума, з розуму звела!

Б. Запиши, що відбувається в пісні день за днем.

у вівторок

у неділю

у п'ятницю

у середу

у понеділок

у суботу

у четвер

В. Напиши відповіді на запитання повними реченнями.

1. Між ким, на твою думку, конфлікт у цій пісні?

---

2. Який між ними конфлікт?

---

3. Яку пораду ти дав би/дала б цій парі? Чому?

---

4. Чи ти колинебудь мав/ла подібний конфлікт із кимось? Опиши свій конфлікт.

---

5. Як ти розв'язав/ла цей конфлікт?

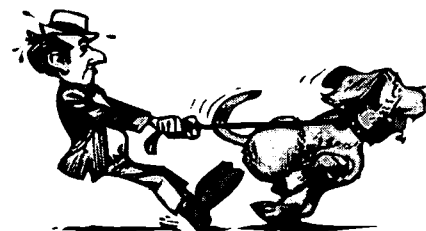

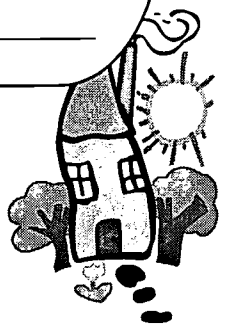
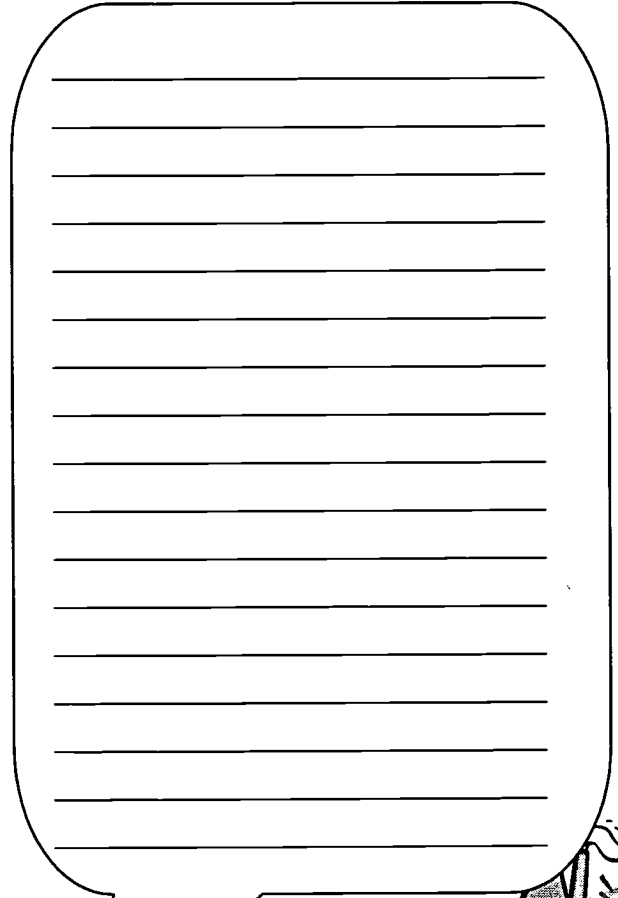
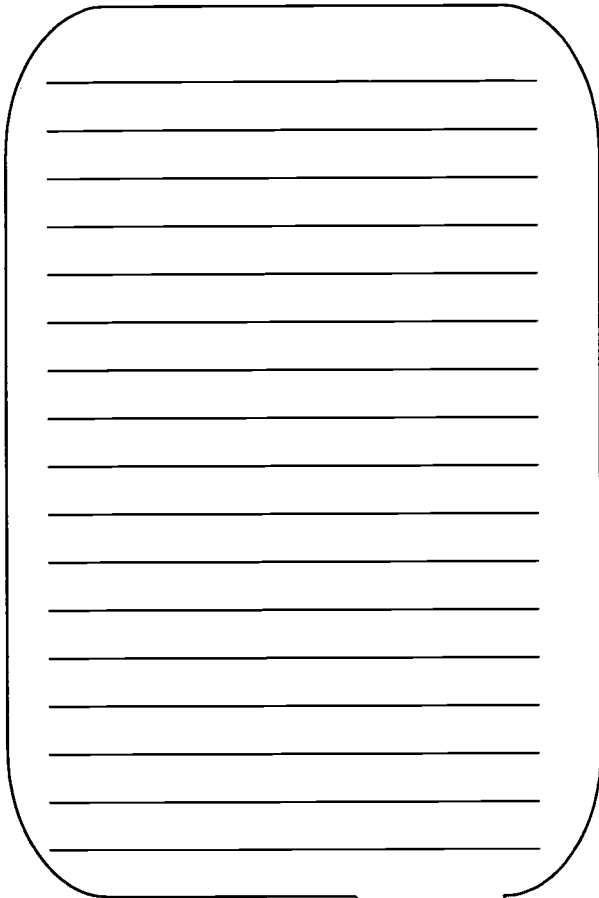

ВПРАВА 15. КОНФЛІКТИ МІЖ ЛЮДЬМИ

Між людьми, що зображені на рисунках на сторінках 41-43, є якісь конфлікти. Подумай, які між ними можуть бути конфлікти. Впиши у хмаринки діалог між цими людьми. Старайся вживати нові слова зі словника.

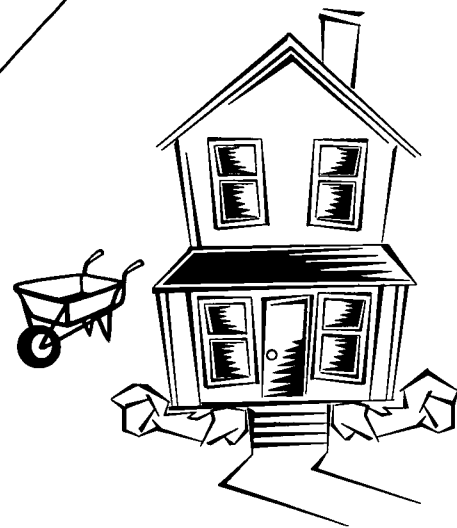
А.

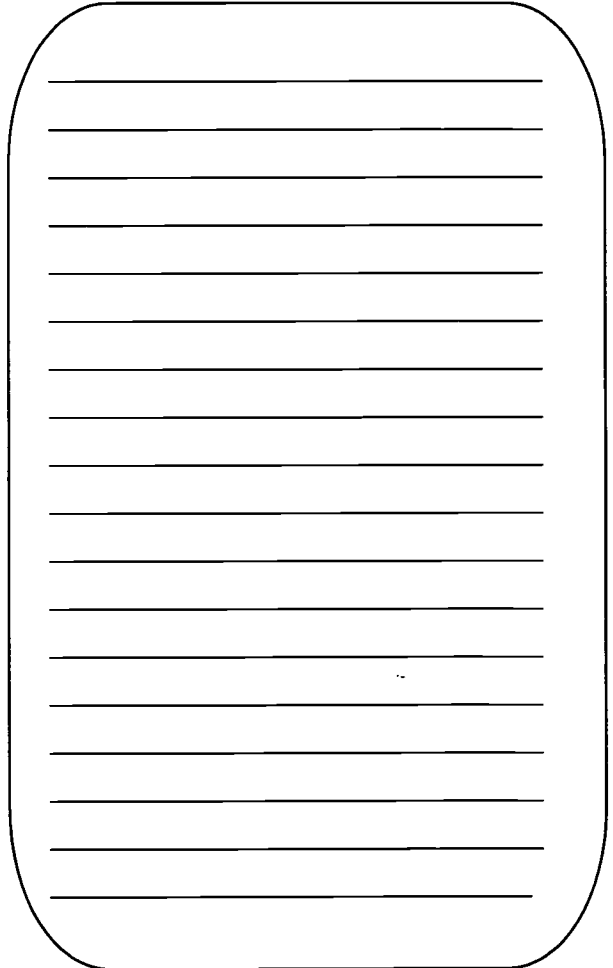
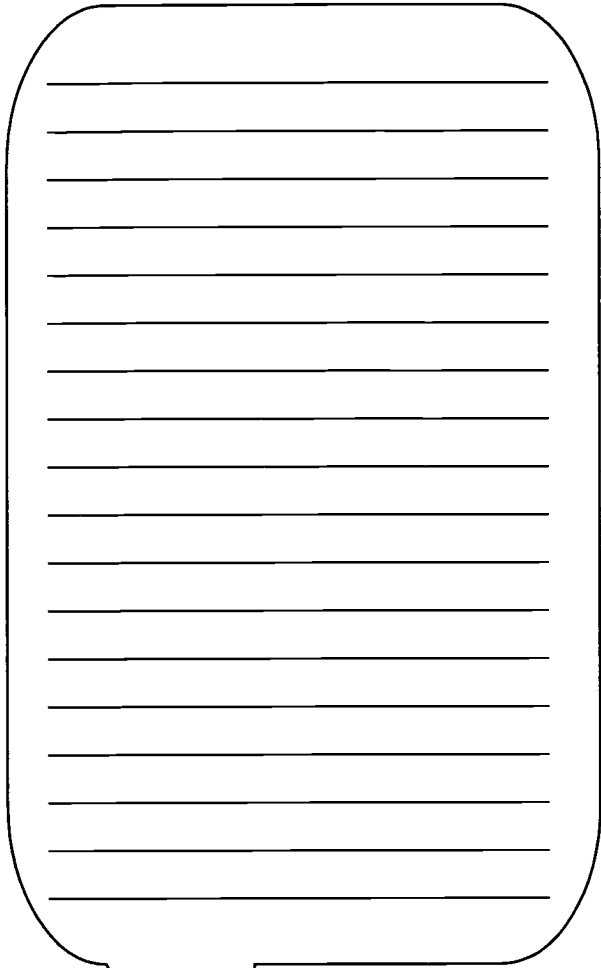
Б.

A large, rounded rectangular speech bubble with horizontal lines for writing. It is positioned above a simple line drawing of a house on the left side of the page. The bubble's tail points towards the two men in the center.

A large, rounded rectangular speech bubble with horizontal lines for writing. It is positioned above a simple line drawing of a house on the right side of the page. The bubble's tail points towards the two men in the center.

B.

Вправа 16. Музикальний синок

Рисувала Барбара Гартманн.

— Грай, Петрусю, то дістанеш доляра.
— Е, ні, тату! Наш сусід обіцяв мені два, якщо не буду грати.

1. Між ким у цьому жарті конфлікти?

---

2. Які це конфлікти?

---

3. Як можна ці конфлікти розв'язати?

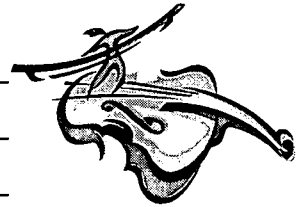

ВПРАВА 17. Оповідання «Батько й дочка»

А. Прочитай оповідання. Потім виконай вправи до нього.

Батько й дочка

Езон

Один чоловік мав дві дочки. Виросли дочки. Одна вийшла заміж за городника, а друга за гончаря.

Одного разу батько подумав:

«Треба піти й відвідати своїх дочок. Скучив за ними. Давно вже їх не бачив».

Спочатку пішов батько до старшої дочки. Чоловік її був городник.

— Добридень, дочко!

— Ой, дорогий тату! — зраділа дочка.

— Я дуже за тобою скучила. Стільки маю вдома роботи, що не маю часу тебе відвідати.

— Як живеш, дочко? — запитав батько.

— Дуже добре, тату. Посадили капусту, моркву, картоплю. Ось тепер чекаємо на дощ. Земля така суха, а на небі немає ні однієї хмари. Я дуже журюся. Треба дощу, щоб росла наша городина.

— Не журися! Може, скоро піде дощ, дочко.

— То було б добре! Тоді почала б рости наша городина. Ми її продали б і заробили б багато грошей. Молися, тату, щоб пішов дощ.

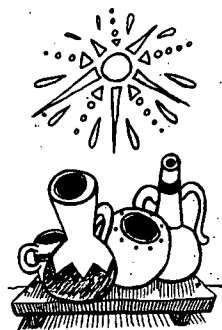
Батько посидів ще трохи та сказав, що вже час йому йти.

— Ще хочу відвідати твою сестру.

— Шкода мені, тату, що не можу з тобою піти. Треба варити вечерю.

Батько попрощався й пішов.

Прийшов він до молодшої дочки. Чоловік її був гончарем, виробляв з

глини горщики.

Побачила дочка батька й дуже зраділа: обняла його, поцілувала.

— Як тобі живеться, дочко? — запитав батько.

— Добре. Зробили багато горщиків на продаж. Вони сушаться на сонці. Тільки я журюся, щоб не пішов дощ. Якщо піде дощ, то все розмокне й буде купа глини з наших горщиків. Нам тепер треба сонця. Ми продали б горщики й заробили б багато грошей.

— Не журися! Дощу не буде. Буде гарна погода.

— Бачиш, тату, на небі маленькі хмари. Напевно, піде дощ. Молися, тату, щоб не було дощу.

Батько похилив голову й задумався.

«Ой, дочко моя рідна! А твоїй сестрі так потрібний дощ. Я сам тепер не знаю, чого я хочу — дощу чи сонця. І скільки б не молився, все одно вам не буде добре. Одній буде

радість, а другій біда. Одній треба сонця, а другій дощу. Так, дочко, є в житті. І так є не тільки з нами, а й з усіма людьми на світі. Одному добре, а другому погано».

Рисувала Барбара Гартманн.

Б. Підкресли частини оповідання за вказівками.

1. Підкресли червоним олівцем частину, що розповідає про журбу старшої дочки, яка вийшла заміж за городника.
2. Підкресли зеленим олівцем частину, що розповідає про журбу молодшої дочки, яка вийшла заміж за гончаря.
3. Підкресли синім олівцем частину, що розповідає про журбу батька.

В. Напиши, яка головна думка твору Езопа «Батько й дочки».

Г. Зазнач знаком (✓), що, на твою думку, зробить батько після зустрічі з дочками.

- _____ Він не буде думати про них.
- _____ Він буде журитися про своїх дочок.
- _____ Він буде сперечатися з дочками.
- _____ Він скаже дочкам дати йому спокій.

Г. Напиши, що ти зробив би/зробила б, якби був/була батьком цих дочок.

Д. Вибери й напиши над лінією слово, що найкраще підходить за змістом речення.

1. Чоловік старшої дочки був _____.

гончар	городник	лікар
--------	----------	-------

2. Старша дочка хотіла, щоб _____.

світило сонце	падав дощ	дув вітер
---------------	-----------	-----------

3. Старша дочка з чоловіком посадили _____.

овочі	городину	квіти
-------	----------	-------

4. Городину — це _____.

шоколад і цукерки	буряки й цибуля	яблука та сливи
-------------------	-----------------	-----------------

5. Старша дочка не пішла з батьком до сестри, бо мусила _____.

садити городину	робити горщики	варити вечерю
-----------------	----------------	---------------

6. Чоловік молодшої дочки був _____.

городник	гончар	лікар
----------	--------	-------

7. Молодша дочка побачила батька й дуже _____.

розсердилась	зраділа	зажурилась
--------------	---------	------------

8. Молодша дочка хотіла, щоб _____.

падав сніг	світило сонце	падав дощ
------------	---------------	-----------

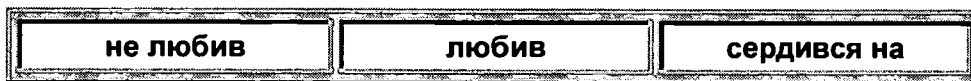
9. Батько сказав молодшій дочці, що буде _____.

дощ	сніг	гарна погода
-----	------	--------------

10. Дочки просили батька, щоб він _____ за них.

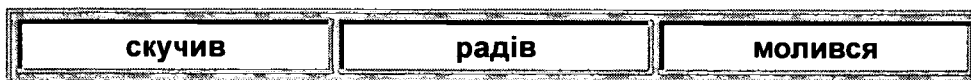
11. Батько _____ своїх дочок.

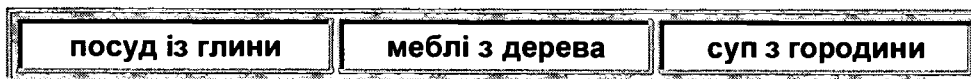
12. Коли батько повернувся додому від своїх дочок, він був дуже _____.

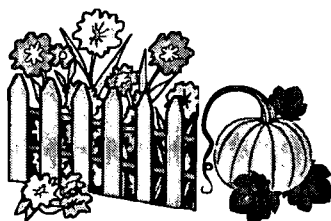
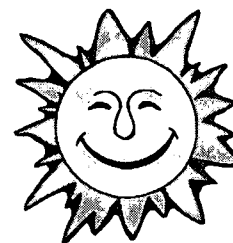
13. Батько пішов відвідати своїх дочок, бо він _____ за ними.

14. Гончар — це людина, що виробляє _____.

15. Городник — це людина, що _____.

54

ВПРАВА 18. СКАЖИ ОДНИМ СЛОВОМ

Напиши подані нижче словосполучення одним словом. Усі слова можна знайти у словнику наприкінці цього зошита.

Наприклад: швидко йти, бігти, їхати

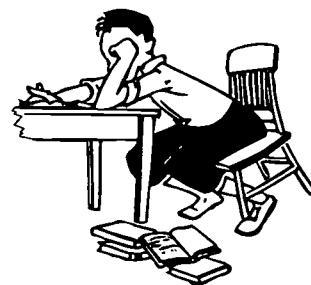
поспішати

1. фізичні вправи
2. узяти щось таємно без дозволу
3. кімната, де переодягаються
4. скриньки в роздягальні
5. обкладинка, де тримають папери
6. люди одного віку
7. людина, яка щось украла
8. дошка, на яку сідають
9. рідина, що виходить зі шкіри, коли гаряче
10. зачиняти на ключ
11. шукаючи, побачити щось
12. бути збудженим, схвильованим
13. прийти назад
14. заперечувати щось
15. знімати одяг
16. жаліти когось у біді
17. тримати в пам'яті
18. бути певним у чомусь
19. відтворити в пам'яті
20. надягати інший одяг

ВПРАВА 19. СТВОРИ ДІЄСЛОВА

А. З поданих іменників створи дієслова. Усі слова можна знайти у словнику.

Іменник (Хто? Що?)	Дієслово (Що робити?)
<i>Наприклад: віра</i>	<i>вірити</i>
1. згадка	
2. руханка	
3. роздягальня	
4. пам'ять	
5. суперечка	
6. знахідка	
7. біг	
8. вихід	
9. сміх	
10. піт	

Б. До кожного іменника підбери два прикметники, що описують його — один прикметник, що ти вже знаєш, а другий зі словника. Не забудь поставити прикметники у правильній граматичній формі.

<i>Наприклад: руханка</i>	<i>весела швидка руханка</i>
1. лава	
2. роздягальня	
3. злодій	
4. опудало	
5. шапка	
6. дочка	
7. учитель	
8. батько	
9. папуга	
10. олівець	

ВПРАВА 20. МОВНА ГРА

А. Перед тобою прямокутник. Він поділений на клітинки. По горизонталі в кожну клітинку впиши по одній літері, щоб вийшло слово з трьох літер.

1. Число між одним і десятьма.
2. Рідина, що виходить із шкіри.
3. Іменник до дієслова «гратися».
4. Синонім до слова «професія».

5.

1.			
2.			
3.			
4.			

Б. Якщо ти правильно підібрав/ла всі слова, то всередині прямокутника по вертикалі під числом «5» у тебе вийде слово, що означає «впевненість у чомунебудь або в комунебудь».

1. Придумай з цим словом речення й запиши його.

---

2. Подумай, як ще вживають це слово. Напиши з ним речення.

---

3. Знайди ще одне слово, яке вживаємо і як іменник, і як власне ім'я, та напиши з ним речення.

ВПРАВА 21. ДАВАЛЬНИЙ ВІДМІНОК

А. У кожному реченні знайди й підкресли іменник, що відповідає на запитання **Кому?** чи **Чому?** Потім переписи цей іменник у називному відмінку на лінії біля речення.

Наприклад: Учитель дав учневі цілу пачку паперу.
(Кому вчитель дав пачку паперу?)

учень

1. Я дав татові ключі від авта, коли повернувся з вечірки.
(Кому я дав ключі?)

2. Петро віддав книжку бібліотекарці.
(Кому Петро віддав книжку?)

3. Соні потрібно кращих оцінок, щоб вона не мусила ходити до літньої школи. (Кому потрібно кращих оцінок?)

4. Директор школи дав Василеві нагороду за добру поведінку. (Кому директор дав нагороду?)

5. Нашому автові потрібні нові шини.
(Чому потрібні нові шини?)

Б. У кожному реченні знайди іменник, який повинен бути в давальному відмінку. Підкресли й переписи його у правильній граматичній формі.

Наприклад: Тарас дав мама квіти.

мамі

1. Суддя дав молодому злодій вибір: або віддати вкрадений велосипед, або сидіти у в'язниці.
(Кому суддя дав вибір?)

2. Марко подарував сестра квитки на концерт.
(Кому Марко подарував квитки?)

3. Цій лава потрібно нової фарби.
(Чому потрібно нової фарби?)

4. Дай моїй учителька спокій!
(Кому треба дати спокій?)

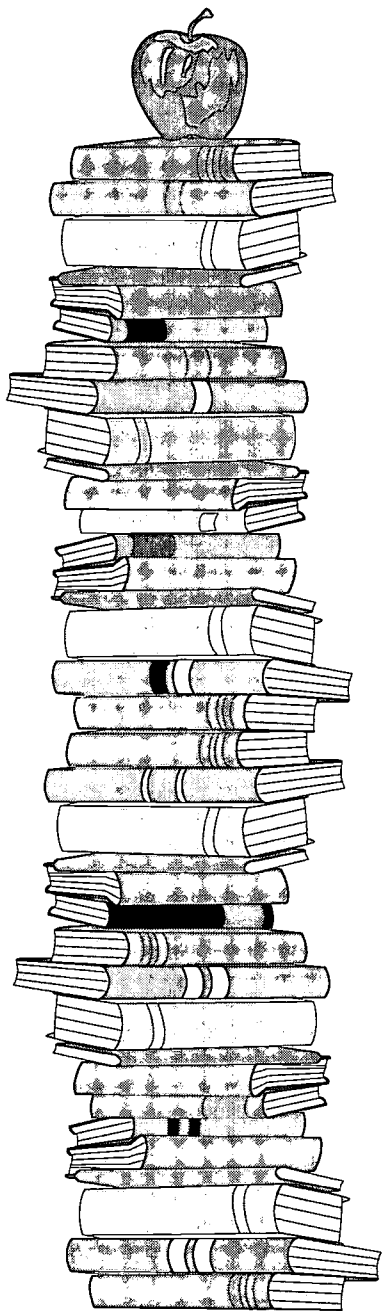

5. Прошу подати Іван ножиці.
(Кому подати ножиці?)

ВПРАВА 22. ПЕРЕВІРЕННЯ СЛІВ

Прочитай слово в першому стовпчику. Знайди його значення у другому стовпчику. Напиши літеру, під якою знаходиться значення, у клітинці біля слова.

Слова	Значення
лава	а. який не подобається
піт	б. який не зробив злочину
виходити	в. змучений
неприємний	г. сваритися
роздягальня	г. без причини
віддати	д. іти з кімнати чи будинку
стомлений	е. людина, яка краде
переводитися	е. не брати із собою
невинний	ж. покласти, щоб ніхто не знайшов
повернутися	з. сказати «перепрошую»
поспішати	и. прийти назад
звинуватити	і. кімната, де роздягаються
швидкозшивач	ї. загубитися; зникнути, зсезнути
пам'ятати	й. робити щось швидко
співчувати	к. дошка, на яку сідають
залишати	л. бути неспокойним; переживати
сховати	м. жаліти когось у біді
перепросити	н. обкладинка для листків паперу
журитися	о. дати назад
руханка	п. фізичні вправи
даремно	р. не забути
пропасти	с. міняти на собі одяг
красти	т. покласти вину на когось
злодій	у. брати щось без дозволу
сперечатися	ф. рідина на шкірі

22

ВПРАВА 23. СТВОРИ НОВІ СЛОВА

Поглянь уважно на подану нижче схему. Створи пропущені іменники з поданих у другому стовпчику дієслів. Потім створи пропущені дієслова з поданих у першому стовпчику іменників.

Іменник (Хто? Що?)		Дієслово (Що робити?)
Наприклад: біг журба		бігати журитися
1.		працювати
2.	суперечка	
3.	знахідка	
4.		нервуватися
5.	пам'ять	
6.		виходити
7.		сміятися
8.		згадувати
9.	руханка	
10.	піт	
11.	замок	
12.		телефонувати
13.		соромитися
14.	крадіжка	
15.	пробачення	
16.		вірити
17.		жаліти
18.		плакати
19.	розмова	
20.	сором	

ВПРАВА 24. ЯКІ БУВАЮТЬ КОНФЛІКТИ

А. Довідайся, які бувають конфлікти в учнів. Проведи інтерв'ю із п'ятьма або шістьма учнями з інших клас і запиши їхні відповіді на поданих анкетах. Потім перепиши відповіді начисто, користуючись комп'ютерною базою даних (data base) або комп'ютерною програмою «електронна таблиця» (spreadsheet).

Запитання: Які бувають конфлікти між тобою та твоїми батьками?

ПЕРША
ОСОБА

ДРУГА
ОСОБА

ТРЕТЯ
ОСОБА

ЧЕТВЕРТА
ОСОБА

П'ЯТА
ОСОБА

ШОСТА
ОСОБА

BEST COPY AVAILABLE

Запитання: Які бувають конфлікти між тобою та твоїми друзями?

ПЕРША ОСОБА	
ДРУГА ОСОБА	
ТРЕТЯ ОСОБА	
ЧЕТВЕРТА ОСОБА	
П'ЯТА ОСОБА	
ШОСТА ОСОБА	

Запитання: Які бувають конфлікти між тобою та твоїми вчителями?

ПЕРША ОСОБА	

ДРУГА ОСОБА	

ТРЕТЯ ОСОБА	

ЧЕТВЕРТА ОСОБА	

П'ЯТА ОСОБА	

ШОСТА ОСОБА	

BEST COPY AVAILABLE

Б. Перечитай знову відповіді учнів та зроби висновки.

1. Які два конфлікти бувають найчастіше між учнями та їхніми батьками?

1.

ПЕРШИЙ
КОНФЛІКТ

2.

ДРУГИЙ
КОНФЛІКТ

2. Які два конфлікти бувають найчастіше між учнями та їхніми вчителями?

1.

ПЕРШИЙ
КОНФЛІКТ

2.

ДРУГИЙ
КОНФЛІКТ

3. Які два конфлікти бувають найчастіше між учнями та їхніми друзями?

1.

ПЕРШИЙ
КОНФЛІКТ

2.

ДРУГИЙ
КОНФЛІКТ

В. Усією класою порівняйте відповіді на анкетах та спільно зробіть висновки.

1. Які три конфлікти бувають найчастіше між учнями та їхніми батьками?

		Скільки учнів мали цей конфлікт?
1. ПЕРШИЙ КОНФЛІКТ		
2. ДРУГИЙ КОНФЛІКТ		
3. ТРЕТІЙ КОНФЛІКТ		

2. Які три конфлікти бувають найчастіше між учнями та вчителями?

		Скільки учнів мали цей конфлікт?
1. ПЕРШИЙ КОНФЛІКТ		
2. ДРУГИЙ КОНФЛІКТ		
3. ТРЕТІЙ КОНФЛІКТ		

3. Які три конфлікти бувають найчастіше між учнями та їхніми друзями?

		Скільки учнів мали цей конфлікт?
1. ПЕРШИЙ КОНФЛІКТ		
2. ДРУГИЙ КОНФЛІКТ		
3. ТРЕТІЙ КОНФЛІКТ		

Г. Як можна найкраще розв'язати різні конфлікти? Вибери один конфлікт із кожної категорії й порадь, як його можна розв'язати.

1. Конфлікт між учнями та їхніми батьками.

2. Конфлікт між учнями та вчителями.

3. Конфлікт між учнями та їхніми друзями.

СЛОВНИК

виходити (дієслово) — іти з кімнати, з будинку й т. п.

Мені не можна **виходити** надвір, бо я хворий.

(вихід)

віддати (дієслово) — повернути; дати назад.

Я йду до бібліотеки **віддати** книжку.

вірити (дієслово) — бути певним у чомунебудь або в комунебудь.

Я **вірю**, що мої батьки завжди говорять мені правду.

(віра; вірно)

даремно (прислівник) — без серйозних причин; незаслужено.

Петро **даремно** накричав на сестру. Вона не брала його книжки.

(даремний, -а, -е, -і)

дати спокій (словосполучення) — не докучати.

«**Дай** мені **спокій!**» — сказала мати дочці, яка надокучала їй своїми запитаннями.

журитися (дієслово) — сумувати, тужити; бути неспокійним; переживати.

Маркіян **журиться**, бо дістав погану оцінку з української мови.

(журба; зажурений, -а, -е, -і; зажурено)

загубити (дієслово) — утратити щось, забуваючи чи залишаючи десь.

Батько **загубив** ключі й не міг увійти до хати.

(загублений, -а, -е, -і)

залишити (дієслово) — покинути, не взяти.

Учитель розсердиться, якщо учень **залишить** зошит удома.

(залишений, -а, -е, -і; залишено)

замикати (дієслово) — зачиняти на ключ.

Поліцаї нагадують людям, що завжди треба **замикати** двері в хаті.

(замкнений, -а, -е, -і; замкнено; замок)

звинуватити (дієслово) — сказати, що хтось у чомусь винний; покласти вину на когось за щось.

Поліцей *звинуватив* Петра у продажі наркотиків.
(звинувачення; звинувачений, -а, -е, -і)

згадати (дієслово) — відтворити в пам'яті якісь події, обставини.

Згадайте, що ви вчили з математики на останній лекції.
(згадка)

зłodій/зłodійка (іменник) — людина, яка щось украла.

Зłodій заліз у нашу хату та вкрав телевізор.
(зłodійство; зłodійський, -а, -е, -і)

знайти (дієслово) — шукаючи, побачити щось або когось.

Чи ти *знайшов* книжку, яку загубив учора?
(знахідка)

лава (іменник) — дошка на стояках, на яку сідають.

Оксана сіла на *лаву*.

невинний, -а, -е, -і (прикметник) — людина, яка не зробила того, у чому її звинувачують.

Поліцей заарештував Степана, але я думаю, що він *невинний*, бо він нічого не вкрав.

(невинність)

неприємний, -а, -е, -і (прикметник) — який не подобається; якого ти не любиш.

У мене була *неприємна* розмова з учителем. Він сварив мене за погану поведінку.
(неприємність; неприємно)

нервувати (дієслово) — бути збудженим, схвильованим.

Учні *нервували*, коли писали іспити.
(нерви; нервовий, -а, -е, -і; нервово)

однолітки (іменник) — люди, які мають однакові роки; ровесники.

Іван і Наталка — *однолітки*. Вони обоє мають по 14 років.

одягатися (дієслово) — надягати одяг.

Степан *одягнувся* в нову сорочку.
(одяг; одягнений, -а, -е, -і; одягнутий, -а, -е, -і)

68

опудало (іменник) — негарна й погано вдягнена людина.

Леся вдягнулася в зелену сукню з червоними гудзиками. Пофарбувала волосся на синє. Вона виглядала, як *опудало*.

пам'ятати (дієслово) — не забувати, тримати в пам'яті.

Дід *пам'ятає* давні часи, коли ще не було ні авт, ані телевізорів.
(пам'ять; пам'ятний, -а, -е, -і)

перевірити (дієслово) — переглянути, чи все гаразд або чи все правильно.

Я мушу *перевірити* моє завдання, щоб не було помилок.
(перевірка; перевірений, -а, -е, -і)

переодягатися (дієслово) — надівати інший одяг.

Юрко мусив *переодягатися*, тому що він забруднив свої штани.
(переодягнений, -а, -е, -і)

перепросити (дієслово) — попросити вибачення; вибачитися; сказати «перепрошую».

Олеся *перепросила* подругу за те, що вона сказала їй неправду.
(перепрошення)

підозрівати (дієслово) — догадуватися про щонебудь, припускати щось.

Мама *підозріває*, що тато з'їв торт уночі.
(підозрілий, -а, -е, -і; підозріло)

піт (іменник) — рідина, що виходить зі шкіри, коли людині гаряче.

Піт капає з мене, коли я біг.
(пітний, -а, -е, -і; потіти)

повернутися (дієслово) — прийти назад.

Після обіду треба *повернутися* знову до класу.
(повернення)

поспішати (дієслово) — швидко щось робити — швидко йти, бігти, їхати й т. п.

Оксана спізнювалася до школи й дуже *поспішала*.
(поспіх; поспішливий, -а, -е, -і; поспішливо)

пробачити (дієслово) — простити щось, вибачити.

Ярослав *пробачив* Андрієві за те, що той порвав йому сорочку.
(пробачення)

пропасти (дієслово) — загубитися; зникнути, зсезнути.

У мене **пропало** перо. Я ввесь день шукав його, але не знайшов.
(пропалий, -а, -е, -і)

роздягальня (іменник) — кімната, де переодягаються.

Гокеїсти переодягнулися в **роздягальні** й пішли грати в гокей.
(роздягатися)

роздягатися (дієслово) — скидати одяг.

Я **роздягаюся**, коли йду брати душ.
(роздягальня; роздягнутий, -а, -е, -і)

руханка (іменник) — фізичні вправи, тренування.

Люди роблять **руханку**, щоб бути здоровими.
(рухатися)

соромно (прислівник) — ніяково.

Маркові було **соромно**, що він збрехав мамі.
(сором; соромитися)

сперечатися (дієслово) — заперечувати щось, сваритися.

Петро й Максим **сперечаються** про те, яка завтра буде погода. Максим думає, що буде дощ, а Петро думає, що буде сонце.
(суперечка)

співчувати (дієслово) — добре ставитися до когонебудь у біді; жаліти.

В Івана померла баба. Усі йому **співчують**.
(співчутливий, -а, -е, -і; співчуття)

стомлений, -а, -е, -і (прикметник) — змучений.

Батько прийшов з роботи **стомлений** і відразу ліг спати.
(стомлено; стомитися)

сховати (дієслово) — покласти щонебудь у таке місце, де його ніхто не знайде.

Борис **сховав** лист від Ліди, щоб сестра його не прочитала.
(схованка; схований, -а, -е, -і)

украсти (дієслово) — узяти без дозволу.

Злодій **украв** гроші, але поліцей зловив його й заарештував.
(крадіж; украдений, -а, -е, -і)

усе гаразд (словосполучення) — усе добре, усе в порядку.
Не журіться, мамо, у мене в школі *усе гаразд*.

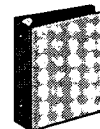

шафка (іменник) — скринька, що замикається на замок.
Я поклав штани, сорочку й черевики в *шафку* й замкнув двері.

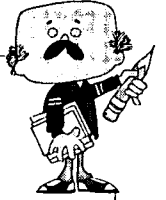
швидкозшивач (іменник) — обкладинка з металевими кільцями, в якій
тримають листки паперу.
Учні тримають свої папери у *швидкозшивачі*.

щастя (іменник) — радість, задоволення.
Соня має *щастя*. Вона виграла тисячу доларів.
(щасливий, -а, -е, -і; щасливо)

ОСОБИСТИЙ СПИСОК НОВИХ СЛІВ

○	
○	
○	

72

○	
○	
○	

○	
○	
○	

Над учнівським зошитом працювали:

Керівник проєкту
ІВАН СОКОЛОВСЬКИЙ

Зміни та доповнення
КСЕНЯ СКРИПНИК БУБЕЛЬ

*Члени Комітету перегляду
матеріалів з української мови для
нижчих середніх клас*
КСЕНЯ СКРИПНИК БУБЕЛЬ
ТАРАС ДВОРНИЦЬКИЙ
ЛЮБА ПЩЕНКО
ТАРАС ПОДІЛЬСЬКИЙ
ІВАН СОКОЛОВСЬКИЙ
КСЕНЯ ФЕДИНА
ГАЛИНА ЦАР

Мовний консультант і редактор
ЯР СЛАВУТИЧ

Керівник видання
ГАЛИНА ЦАР

Художньо-технічне оформлення
ВІКТОРІЯ ЖУКІВСЬКА
ГАЛИНА ЦАР

Обкладинка
ШЕЙН ЧЕН

Ілюстратори
БАРБАРА ГАРТМАНН
МІТЧЕЛ ФОРТЬЄ

Коректори
ТЕТЯНА НАЗАРЕНКО
ГАЛИНА ЦАР

Комп'ютерний набір
ВІКТОРІЯ ЖУКІВСЬКА

ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНЕ ВИДАННЯ:

Керівник проєкту
ІВАН СОКОЛОВСЬКИЙ

Програмний укладач
БОГДАН БОРУЩАК

Координатор експерименту
БОГДАН БОРУЩАК

Учителі-учасники експерименту
БОГДАН БОРУЩАК
КСЕНЯ СКРИПНИК БУБЕЛЬ
ОДАРКА ВОЗНЯК
ОДАРКА ПІНДА
ВІРА ЛИТВИН
СЕМЕН СЕНЧИШИН

Ілюстратор
МІТЧЕЛ ФОРТЬЄ

Коректор
ГАЛИНА ЦАР

Комп'ютерний набір
ВІКТОРІЯ ЖУКІВСЬКА

**THIS STUDENT ACTIVITY BOOK
WAS PRODUCED BY:**

Head of Development Team
JOHN SOKOLOWSKI

Revisions
XENIA SKRYPNYK BUBEL

*Ukrainian Language Arts Junior High
School Review Committee*
XENIA SKRYPNYK BUBEL
TERRY DWORNYCKI
LUBA ESHENKO
TARAS PODILSKY
JOHN SOKOLOWSKI
KSENIA FEDYNA
HELEN CZAR

Language Consultant and Editor
YAR SLAVUTYCH

Production Manager
HELEN CZAR

Production Design
VICTORIA ZUKIWSKY
HELEN CZAR

Cover Design
SHANE CHEN

Illustrators
BARBARA HARTMANN
MITCHEL FORTIER

Copyeditors
TATIANA NAZARENKO
HELEN CZAR

Inputter
VICTORIA ZUKIWSKY

PILOT EDITION:

Project Manager
JOHN SOKOLOWSKI

Program Developer
BOHDAN BORUSZCZAK

Piloting Coordinator
BOHDAN BORUSZCZAK

Piloting Teachers
BOHDAN BORUSZCZAK
XENIA SKRYPNYK BUBEL
ODARKA WOZNIAK
AUDREY GINDA
VERA LYTWYN
SIMON SENCHYSHYN

Illustrator
MITCHEL FORTIER

Copyeditor
HELEN CZAR

Inputter
VICTORIA ZUKIWSKY

Учнівські зошити в цій серії:

Конфлікти

Надзвичайні люди, надзвичайні події

Рішення

Як було колись

Student Activity Books in This Series:

Conflict

Deeds and Doers

Decisions

In Days Gone By

Учнівські зошити в серії *Коляж 1* складаються з чотирьох збірок вправ, які тематично підходять до одноіменних читанок у серії.

Зошити вміщують різноманітні вправи, що змістом та оформленням урахують зацікавлення сучасних підлітків.

Вони розраховані на дві категорії учнів, а саме:

- а) на україномовних підлітків, які живуть поза Україною,
- б) на підлітків, які вивчають українську як другу мову, і які пройшли відповідне приготування (приблизно 1 500 годин формального навчання української мови).

Працюючи з зошитами в серії *Коляж 1*, учні набуватимуть практичного знання української мови та збагачуватимуть свій запас слів і, таким чином, будуть краще приготувані писати й розмовляти українською мовою.

КОНФЛІКТИ

ВІДПОВІДІ ДО УЧНІВСЬКОГО ЗОШИТА

Conflict

Answer Key to Student Activity Book

Програма навчання
української мови

A Ukrainian Language
Development Series

Уклали

БОГДАН БОРУЩАК

ГАЛИНА ЯРЕМКО

©2000 the Crown in Right of Alberta, as represented
by the Minister of Learning, Alberta Learning,
11160 Jasper Avenue, Edmonton, Alberta, Canada T5K 0L2

All rights reserved.

The primary intended audience for this publication is:

Головними користувачами цього видання будуть:

Administrators	
Counsellors	
General Audience	
Parent School Councils	
Parents	
Students	
Teachers	√

Адміністратори	
Радники	
Загальна публіка	
Шкільні батьківські ради	
Батьки	
Учні	
Учителі	√

Pilot edition published 1994.
Printed in Canada.

Alberta Learning
Curriculum Standards Branch
11160 Jasper Avenue
Edmonton, AB Canada T5K 0L2
Phone: (780) 427-2984; Fax: (780) 422-3745
Internet: <http://ednet.edc.gov.ab.ca>

Alberta Learning Cataloguing in Publication Data

Alberta. Alberta Learning. Curriculum Standards Branch.
Konflikty : vidpovidi do uchnivs'koho zoshyta = Conflict :
answer key to student activity book.

ISBN 0-7785-0575-8
Compiled by Bohdan Boruszczak and Helen Jaremko.

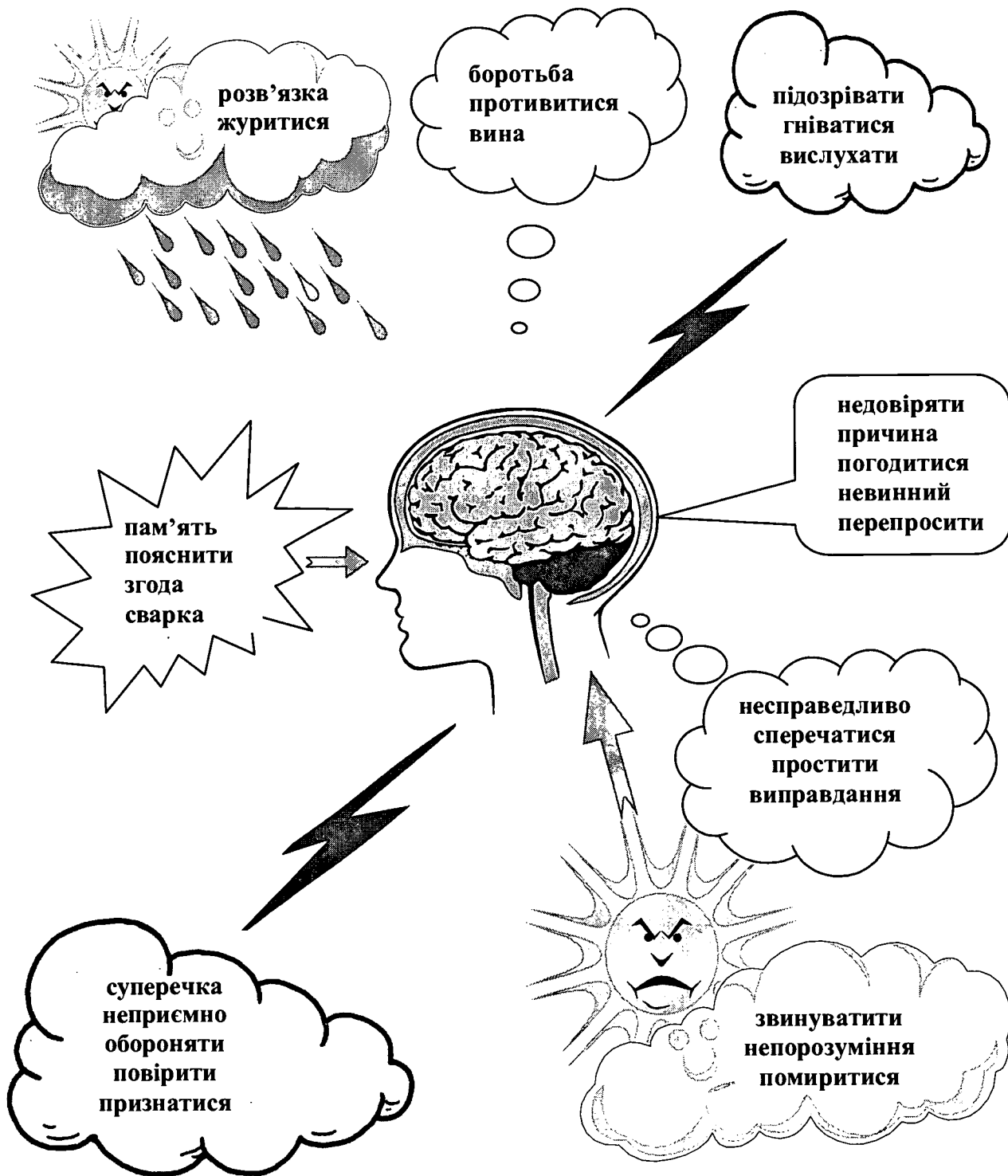
I. Ukrainian language – Study and teaching – Alberta. 2. Language and languages – Study and teaching – Alberta – Bilingual method. I. Title.
II. Conflict: answer key to student activity book. III. Series: Collage: a Ukrainian language development series.

PG3811.A333 2000 491.79

Вправа 1. Мозкова атака

Індивідуальна або групова робота.

Можливі відповіді:

Вправа 2. Випадок у роздягальні

А. Групова робота.

Б. Індивідуальна робота.

Можливі відповіді:

Сторінка 3

Слово/Фраза	Значення/Синонім
замикати	зачиняти щонебудь ключем
лава	дошка на ніжках, на яку сідають або кладуть щонебудь
переодягатися	знімати один одяг і надівати інший
роздягальня	кімната, де переодягаються або роздягаються
роздягатися	знімати із себе одяг
шафка	висока скринька з дверцятами для зберігання книжок, одягу й т. п.

Сторінка 5

виходити	іти з кімнати, будинку й т. п.
залишити	покинути; не взяти
лава	дошка на ніжках, на яку сідають або кладуть щонебудь
побачити	подивитися на щось
поспішати на лекцію	швидко йти до класу
швидкозшивач	обкладинка з металевими кільцями, в якій тримають листки паперу

Сторінка 7

лекція	кляса з якогось предмета
переодягнутися	зняти один одяг і вдягнути інший
піт	рідина, що виходить зі шкіри, коли людині гаряче
повернутися	прийти назад
руханка	фізичні вправи, тренування
стомлений	змучений

Сторінка 9

бачити	дивитися на щонебудь або на когонебудь
журитися	сумувати, тужити; бути неспокійним
здивований	вражений чимось дивним, незрозумілим, незвичайним
пропасти	загубитися; зникнути, щезнути
украсти	узяти щось таємно без дозволу
швидкозшивач	обкладинка з металевими кільцями, в якій тримають листки паперу

Сторінка 11

згадати	відтворити в пам'яті якісь події, обставини
пам'ятати	не забувати; тримати в пам'яті
плакати	лити сльози з горя, від болю, смутку
співчувати	жаліти когонебудь у біді

Сторінка 13

віддати	повернути; дати назад узятє
вірити	бути певним у чомунебудь або в кому небудь
звинуватити	сказати, що хтось у чомусь винний
невинний	людина, яка не зробила того, у чому її звинувачують
неправда	брехня; протилежне від правди
несправедливо	без причини; без доказу
підозрівати	догадуватися про щонебудь; припускати щось

Сторінка 15

віддати	повернути щонебудь комусь; дати щось назад
дати спокій	не турбувати; не докучати комусь
неправда	брехня; протилежне правді
сховати	покласти щонебудь у таке місце, де його ніхто не знайде
украсти	узяти щось так, щоб ніхто не бачив; узяти без дозволу
швидкозшивач	обкладинка з металевими кільцями, в якій тримають листки паперу

Сторінка 17

віддати	дати щонебудь назад; повернути назад узятє
зłodий/зłodійка	людина, яка щонебудь украла
знайти	шукаючи, виявити щонебудь або когонебудь
нервуватися	бути збудженим, схвильованим
сваритися	вступати у сварку з кимнебудь; сперечатися
сперечатися	заперечувати щось, сваритися

Сторінка 19

перевірити	переглянути, чи все гаразд або чи все правильно
перепросити	попросити вибачення; вибачитися; сказати «перепрошую»
соромно	неприємно; ніяково
уважно	з увагою; зосереджено
усе гаразд	усе добре; усе впорядку
щастя	радість, задоволення; успіх, досягнення, удача

Сторінка 21

бути уважним/ою	робити щонебудь з увагою; бути зосередженим
вибачатися	просити вибачення за якусь провину; перепрошувати
даремно звинуватити	без серйозних причин сказати, що хтось у чомусь винний
неприємно	незручно, прикро, ніяково

Вправа 3. Напиши правильне слово

- на
- з
- з
- у
- У
- о
- на
- з
- у
- переодягаємося
- пам'ятаю
- витирас
- поспішають
- замикаєш
- вірю
- навчаємося
- лаві
- шафку
- зошиті
- Стомлена
- Змучений
- Здивовані

Вправа 4. Провідмінюй дієслова

замикати

Однина

я замикаю _____
ти замикаєш _____
він/вона/воно замикає _____

Множина

ми замикаємо _____
ви замикаєте _____
вони замикають _____

залишати

Однина

я залишаю _____
ти залишаєш _____
він/вона/воно залишає _____

Множина

ми залишаємо _____
ви залишаєте _____
вони залишають _____

пам'ятати

Однина

я пам'ятаю _____
ти пам'ятаєш _____
він/вона/воно пам'ятає _____

Множина

ми пам'ятаємо _____
ви пам'ятаєте _____
вони пам'ятають _____

СПІВЧУВАТИОдниная співчува юти співчува єшвін/вона/воно співчува єМножинами співчува ємови співчува єтевони співчува ють**Вправа 5. Підбери значення**

А. одягатися (одягати) — надягати одяг
роздягатися (роздягати) — знімати одяг
переодягатися (переодягати) — знімати один одяг та надягати інший

- Б.** 1. переодягається
2. одягається
3. роздягається
4. одягаємося
5. переодягається
6. переодягаються
7. роздягаюся
8. роздягастесь
9. переодягається
10. переодягає

Вправа 6. Особа й число дієслів

<u>Особа</u>	<u>Число</u>
1. я	однина
2. він/вона/воно	однина
3. вони	множина
4. ми	множина
5. я	однина
6. ви	множина
7. я	однина
8. ти	однина
9. ми	множина
10. він/вона/воно	однина
11. ми	множина
12. я	однина
13. ти	однина
14. вони	множина
15. він/вона/воно	однина

Вправа 7. Впиши відповідне дієслово

1. переодягаються
2. замикаємо
3. бачите
4. сперечається
5. роблю
6. пам'ятаєш
7. співчуваємо
8. вірю
9. ховаю
10. підозріваємо

Вправа 8. Підпиши малюнки

1. о л і в е ц ь
2. е к р а н
3. к р е й д а
4. к о м п ' ю т е р
5. ш в и д к о з ш и в а ч
6. п а р т а
7. с к р і п к а
8. н о ж и ц і

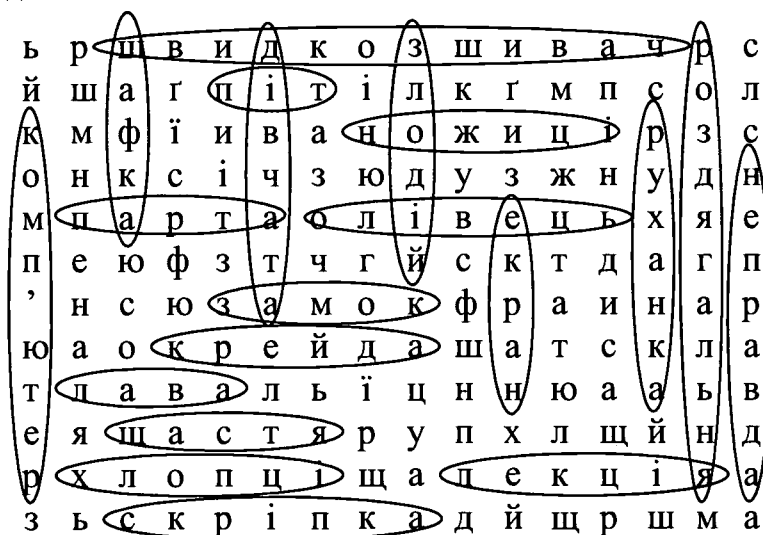
Вправа 9. Придумай речення

Індивідуальна робота.

Можливі відповіді:

1. олівець — малювати
2. швидкозшивач — сховати
3. комп'ютер — працювати
4. крейда — писати
5. парта — сидіти
6. завдання — закінчити
7. екран — дивитися
8. ножиці — різати
9. кляса — учитися
10. учитель —чити

Вправа 10. Знайдислово

Вправа 11. Оповідання «Як я навчав Чистуна говорити»

А. Індивідуальна робота.

Б. 1. Чистун мав сказати «Я називаюся Чистун».

2. Чистун нарешті сказав «Дурний! Дурний! Дурний!».

3. Індивідуальна відповідь.

4. *Можливі відповіді:*

Андрій може пояснити вуйкові, як Чистун навчився казати слово «Дурний!». **Або:** Андрій може перепросити вуйка за Чистуну поведінку.

В. 1. Андрій має папугу Чистуна.

2. Папуга був дуже розумний і уважний. **Або:** Папуга був дуже уважний і розумний.

3. В Андрія боліло горло.

4. Андрій був сердитий на Чистуна.

5. Папуга Чистун навчився добре говорити.

6. Папуга сховав головку під крило й заснув.

7. Андрій два тижні вчив Чистуна говорити. **Або:** Андрій вчив Чистуна говорити два тижні.

8. Андрій десь почув, що папугу можна навчити говорити.

9. Вуйко був дуже сердитий на Андрія.

10. Папуга сказав, що вуйко дурний.

Вправа 12. Оповідання «Виховання»

А. Індивідуальна робота.

Б. 1. Ні. Жінка та хлопець їхали в автобусі.

2. Ні. Хлопець мав зелене волосся.

3. Так.

4. Ні. Жінці не подобалося, що хлопець мав кульчик у вусі.

5. Так.

6. Ні. Хлопцеві джинси були облізлі й подерті.
7. Так.
8. Ні. Жінка була мамою хлопця.

В. Індивідуальна робота.

Г. Індивідуальна робота.

Вправа 13. Гра-мішанка

1. мати — 9 очок
2. жінка — 10 очок
3. опудало — 10 очок
4. автобус — 10 очок
5. пасажери — 12 очок

Вправа 14. Конфлікти в піснях

А. Індивідуальна робота.

- Б.** у понеділок: мали йти на вечірок (на вечір) — вона не прийшла
у вівторок: мала поцілувати — не прийшла
у середу: мали піти разом на череду (пасти худобу) — не прийшла
у четвер: мали піти на spacer (на прогулянку) — не прийшла
у п'ятницю: мали піти разом на вулицю — не прийшла
у суботу: мали піти разом на роботу — не прийшла
у неділю: мали піти разом на весілля — не прийшла

- В.** 1. У цій пісні конфлікт між дівчиною та хлопцем.
2. Дівчина щодня каже хлопцеві, що буде з ним щось разом робити, але ніколи не приходить.
3. Індивідуальна робота.

Вправа 15. Конфлікти між людьми

Індивідуальна робота.

Можливі конфлікти:

- А.** Чоловік у костюмі розбив авто чоловіка в капелюсі. Він просить, щоб той не викликав поліцію.
Б. Злодій нападає на чоловіка й вимагає від нього грошей.
В. Хлопець-задирака вимагає від меншого та слабшого хлопця, щоб той віддав йому свою нову забавку.

Вправа 16. Музикальний синок

1. У цьому жарті конфлікт між татом і сином та між хлопчиком і його сусідом.
2. Тато хоче, щоб син грав на скрипці, а сусід хоче, щоб він перестав грати.
3. Індивідуальна робота.

Можливі відповіді:

- ✓ Петрусь може грати, коли сусіда нема вдома.
- ✓ Петрусь може зачинити двері й вікна, коли грає, щоб сусід його не чув.
- ✓ Сусід може кудись вийти, коли Петрусь грає.
- ✓ Сусід може бути більш терпеливим.
- ✓ Тато може пояснити сусідові, що Петрусь мусить займатися, щоб грати краще.

Вправа 17. Оповідання «Батько й дочки»

А. Індивідуальна робота.

- Б.** 1. *червоним:* «Посадили капусту, моркву, картоплю. Ось тепер чекаємо на дощ. Земля така суха, а на небі немає ні однієї хмари. Я дуже журюся. Треба дощу, щоб росла наша городина».
2. *зеленим:* «Зробили багато горщиків на продаж. Вони сушаться на сонці. Тільки я журюся, щоб не пішов дощ. Якщо піде дощ, то все розмокне й буде купа глини з наших горщиків. Нам тепер треба сонця».
3. *синім:* «Я сам тепер не знаю, чого я хочу — дощу чи сонця. І скільки б не молився, все одно вам не буде добре. Одній буде радість, а другій біда. Одній треба сонця, а другій дощу».

В. Індивідуальна робота.

Можливі відповіді:

Головна думка твору — коли одному добре, другому може бути від цього погано. Кожна людина потребує чогось іншого, щоб бути задоволеною.

Г. Індивідуальна робота.

Можливі відповіді:

Він буде журитися про своїх дочок.

Г. Індивідуальна робота.

- Д.** 1. городник
2. падав дощ
3. городину
4. буряки й цибуля
5. варити вечерю
6. гончар
7. зраділа
8. світило сонце

9. гарна погода
10. молився
11. любив
12. зажурений
13. скучив
14. посуд із глини
15. вирощує городину

Вправа 18. Скажи одним словом

1. руханка
2. украсти
3. роздягальня
4. шафки
5. швидкозшивач
6. однолітки
7. злодій/зłodійка
8. лава
9. піт
10. замикати
11. знайти
12. нервуватися
13. повернутися
14. сперечатися
15. роздягатися
16. співчувати
17. пам'ятати
18. вірити
19. згадати
20. переодягатися

Вправа 19. Створи дієслова

- А.**
1. згадка — згадати
  2. руханка — рухатися
  3. роздягальня — роздягатися
  4. пам'ять — пам'ятати
  5. суперечка — сперечатися
  6. знахідка — знайти
  7. біг — бігати
  8. вихід — виходити
  9. сміх — сміятися
  10. піт — потіти

Б. Індивідуальна робота.

Можливі відповіді:

1. **тверда вузька** лава
2. **велика світла** роздягальня
3. **сердитий жорстокий** злодій
4. **страшне старе** опудало
5. **висока шкільна** шафка
6. **слухняна дбайлива** дочка
7. **здібний молодий** учитель
8. **гордий щасливий** батько
9. **розумний крикливий** папуга
10. **гострий новий** олівець

Вправа 20. Мовна гра

А. 5.

1.	Д	В	А
2.	П	І	Т
3.	Г	Р	А
4.	Ф	А	Х

Б. Індивідуальна робота.

Можливі відповіді:

1. Соня пише звіт про християнську **віру**.
2. Це слово ще вживають як власне ім'я.
Моя найкраща подруга **Віра** ніколи не сердиться на мене.
3. Люба (також Надія, Слава, Зоря, Калина, Лев і т. п.)
Моя найкраща подруга, це — моя люба мама.
Микола нарешті зрозумів, що **Люба** його не любить.

Вправа 21. Давальний відмінок

- А.**
1. татові — тато
  2. бібліотекарці — бібліотекарка
  3. Соні — Соня
  4. Василеві — Василь
  5. автові — авто
- Б.**
1. злодій — злодієві
  2. сестра — сестрі
  3. лава — лаві
  4. учителька — учительці
  5. Іван — Іванові

Вправа 22. Перевірення слів

к	лава
ф	піт
д	виходити
а	неприємний
і	роздягальня
о	віддати
в	стомлений
с	переодягатися
б	невинний
и	повернутися
й	поспішати
т	обвинуватити
н	швидкозшивач
р	пам'ятати
м	співчувати
є	залишати
ж	сховати
з	перепросити
л	журитися
п	руханка
г	даремно
ї	пропасти
у	красти
е	злодій
г	сперечатися

Вправа 23. Створи нові слова

	Іменник (Хто? Що?)	Дієслово (Що робити?)
1.	<i>праця</i>	працювати
2.	суперечка	<i>сперечатися</i>
3.	знахідка	<i>знаходити</i>
4.	<i>нерви</i>	нервуватися
5.	пам'ять	<i>пам'ятати</i>
6.	<i>вихід</i>	виходити
7.	<i>сміх</i>	сміятися
8.	<i>згадка</i>	згадувати

9.	руханка	<i>рухатися</i>
10.	піт	<i>потіти</i>
11.	замок	<i>замикати</i>
12.	<i>телефон</i>	телефонувати
13.	<i>сором</i>	соромитися
14.	крадіжка	<i>крати</i>
15.	пробачення	<i>пробачати</i>
16.	<i>віра</i>	вірити
17.	<i>жаль</i>	жаліти
18.	<i>плач</i>	плакати
19.	розмова	<i>розмовляти</i>
20.	сором	<i>соромитися</i>

Вправа 24. Які бувають конфлікти

Індивідуальна робота.

Над відповідями до учнівського зошита працювали:

Керівник проєкту
ІВАН СОКОЛОВСЬКИЙ

Зміни та доповнення
КСЕНЯ СКРИПНИК БУБЕЛЬ

*Члени Комітету перегляду
матеріалів з української мови для
нижчих середніх клас*
КСЕНЯ СКРИПНИК БУБЕЛЬ

ТАРАС ДВОРНИЦЬКИЙ
ЛЮБА ІЩЕНКО

ТАРАС ПОДІЛЬСЬКИЙ
ІВАН СОКОЛОВСЬКИЙ
КСЕНЯ ФЕДИНА
ГАЛИНА ЦАР

Мовний консультант і редактор
ЯР СЛАВУТИЧ

Керівник видання
ГАЛИНА ЦАР

Художньо-технічне оформлення
ВІКТОРІЯ ЖУКІВСЬКА
ГАЛИНА ЦАР

Коректори
ТЕТЯНА НАЗАРЕНКО
ГАЛИНА ЦАР

Комп'ютерний набір
ВІКТОРІЯ ЖУКІВСЬКА

ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНЕ ВИДАННЯ:

Керівник проєкту
ІВАН СОКОЛОВСЬКИЙ

Програмний укладач
БОГДАН БОРУЩАК

Координатор експерименту
БОГДАН БОРУЩАК

Учителі-учасники експерименту
БОГДАН БОРУЩАК
КСЕНЯ СКРИПНИК БУБЕЛЬ
ОДАРКА ВОЗНЯК
ОДАРКА ГІНДА
ВІРА ЛИТВИН
СЕМЕН СЕНЧИШИН

Коректор
ГАЛИНА ЦАР

Комп'ютерний набір
ВІКТОРІЯ ЖУКІВСЬКА

**THIS ANSWER KEY TO STUDENT ACTIVITY BOOK
WAS PRODUCED BY:**

Head of Development Team
JOHN SOKOLOWSKI

Revisions
XENIA SKRYPNYK BUBEL

*Ukrainian Language Arts Junior High
School Review Committee*
XENIA SKRYPNYK BUBEL
TERRY DWORNYCKI
LUBA ESHENKO
TARAS PODILSKY
JOHN SOKOLOWSKI
KSENIA FEDYNA
HELEN CZAR

Language Consultant and Editor
YAR SLAVUTYCH

Production Manager
HELEN CZAR

Production Design
VICTORIA ZUKIWSKY
HELEN CZAR

Copyeditors
TATIANA NAZARENKO
HELEN CZAR

Inputter
VICTORIA ZUKIWSKY

PILOT EDITION:

Project Manager
JOHN SOKOLOWSKI

Program Developer
BOHDAN BORUSZCZAK

Piloting Coordinator
BOHDAN BORUSZCZAK

Piloting Teachers
BOHDAN BORUSZCZAK
XENIA SKRYPNYK BUBEL
ODARKA WOZNAK
AUDREY GINDA
VERA LYTWYN
SIMON SENCHYSHYN

Copyeditor
HELEN CZAR

Inputter
VICTORIA ZUKIWSKY

Видання випущено на замовлення

Відділу мовних програм при Міністерстві освіти Альберти.

*Публікація матеріалів для 7-ї класи,
як частини Програми навчання української мови «Коляж»,
була здійснена за фінансовою допомогою*

**Методичного кабінету української мови
при Канадському інституті українських студій,
Альбертський університет,**

i

Клубу українських професіоналів і підприємців Едмонтону.

*The development of the Collage Ukrainian Language Development Series was
sponsored by the*

Language Services Branch of Alberta Learning.

*The publication of the Collage 1 level of the
Collage Ukrainian Language Development Series
was made possible by the financial support of the*

**Ukrainian Language Education Centre,
Canadian Institute of Ukrainian Studies,
University of Alberta,**

and the

Ukrainian Professional and Business Club of Edmonton.

U.S. Department of Education
Office of Educational Research and Improvement (OERI)
National Library of Education (NLE)
Educational Resources Information Center (ERIC)

NOTICE

Reproduction Basis

This document is covered by a signed "Reproduction Release (Blanket)" form (on file within the ERIC system), encompassing all or classes of documents from its source organization and, therefore, does not require a "Specific Document" Release form.

This document is Federally-funded, or carries its own permission to reproduce, or is otherwise in the public domain and, therefore, may be reproduced by ERIC without a signed Reproduction Release form (either "Specific Document" or "Blanket").